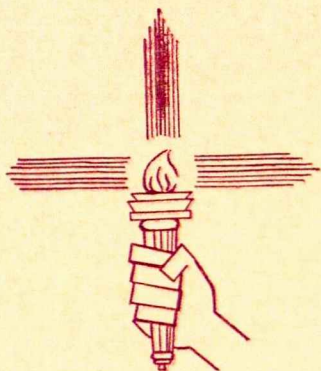

ATEITIS

1957, SPALIS, NR. 8

ATEITIS

eina nuo 1911

KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

1957 METAI

Nr. 8

SPALIS - OCTOBER

REDAGUOJA — — — Juozas Baužys

REDAKCIJOS KOLEKTYVAS — Danutė Aleksandravičiūtė-Bobelienė, Gintarė Banaitytė, Dalia Karaliūtė, Sigitas Leimonas, Gediminas Naujokaitis.

Visą spausdinamą medžiagą redakcija taiso savo nuožiūra. Nepanaudoti rašiniai saugomi ir grąžinami autoriui prašant.

ADMINISTRATORIUS — Kun. V. Dabušis

Redakcijos ir administracijos adresas:

ATEITIS, 916 WILLOUGHBY AVENUE,
BROOKLYN 21, N. Y., U. S. A.

Prenumerata metams \$5.00 pagal U. S. dol. kursą.

Garbės prenumerata metams \$10.00. Atskiuro numerio kaina 50c.

LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

Published monthly, except July and August,
by the Lithuanian Catholic Youth Association

"A t e i t i s"

916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Tel. GLenmore 5-7281

Subscription \$5.00 per year. Single copy 50c.

*

Entered as second-class matter at the post
office at Brooklyn, New York, March 31, 1950
under the Act of March 3, 1897.

TURINYS

Arūnas Liulevičius — Prasmės beiškant	169
Federacijos valdybos rinkimų rezultatai	171
Genutė Buračkaitė — Poezija	173
Vilmanta Karečkaitė — Lietuvos gamta mūsų rašytojų raštuose	174
Alfa Sušinskas — Achabo istorija	177
Jonas Šoliūnas — Vasara pajūry (eil.)	177
Nara Narimanta — Nerimas ir migla —	178
Jūra Gailiušytė — Vasaros vakaras prie spyglio	179
Ged. Naujokaitis — Marianapolio paunksmėje (Rytinio pakraščio MAS stovykla)	180
Audronė Stakytė — Oi, kas ten — studentai. (SAS vasaros stovykla)	182
D. G. — Ar atmeni	282

S P O R T A S

P. Ganvytas — Lietuviai sportininkai Rochesteryje	185
P. Ganvytas — Ar futbolas yra moteriškas sportas?	185

Pastabos, pastabėlės	186
----------------------------	-----

G. B. — Mirė Finlandijos autorius (J. Sibelius)	187
---	-----

A T S K L E I S T A K N Y G A

D. K. — Dienos tarp dangoraižių	188
njn — Marianapolio paunksmėje (MAS Rytų Apj. vasaros stovyklos leidinys)	188

KREIVOS ŠYPSENOS	192
------------------------	-----

ŠACHMATAI	III virš.
-----------------	-----------

Viršelio 1 psl. — Natiūrmortas, nuotr. V. Augustino

Viršelio vinjetė — dail. T. Valiaus

ATEITININKAS, kaip mūsų visuomenės narys, neturėtų būti apibūdinamas vien bendriniu lietuvių kataliko vardu. Jo paskirtis turėtų būti apibrėžiama konkrečiau ir ryškiau. Ateitininkas kartu yra aktyvus lietuvių tautos laisvės gynėjas. Kaip lietuvis, visomis išgalėmis jis remia lietuviškosios kultūros darbus. Kaip sąmoningas katalikas, jis siekia savos lietuviškos bendruomenės gyvenimą keisti pagal aukštesniąją religinę idėją, kuri reiškiasi Katalikų Bažnyčioje.

ADOLFAS DAMUŠIS

PRASMĖS BEJIEŠKANT

HOMO OECONOMICUS PASAULIO TURGAVIETĖJE • TYLIAI

ATEINA NUSIVYLIMAS • KELIAS, TIESA IR GYVENIMAS

• GERIAU UŽDEGTI ŽVAKĖ, NEGU KEIKTI TAMSA

ARŪNAS LIULEVIČIUS

ŠIŲ DIENŲ ŽMOGUS yra "homo oeconomicus": jame susilieja gamintojas, prekybininkas ir vartotojas. Jo dvasia yra paskendusį žemės karalystės kūrime. Darbas yra jo gyvenimas. Tik jame žmogus jaučiasi tikrai namie — čia jis praleidžia veik visą savo dieną, čia jis randa platų socialinį gyvenimą. Jo namų gyvenimas darosi tik viešojo darbo tąsa.

Tokio "homo oeconomicus" pasaulis yra tik žemė: pagalbos iš dausų jis neprašo. Dievas turi nusileisti žemėn, kur Jis priimamas tik lygiu partneriu. Religijos tikslas yra išmokyti gyventi šiam pasauliui. Dievui kartais duodama garbės vieta, neprileidžiant prie atsakingų pareigų. "Homo oeconomicus" pasaulio centras yra turgavietė, bet ne žvaigždžių takai.

Pašaukimas turgavietėn ugdomas nuo mažens. Jau vaikų darželio "abiturientas" yra klausinėjamas, kaip jis galvoja apie savo gyvenimo profesiją, darbą. Pradžios mokyklos mokiniai, per virvutę šokinėdami, dainuoja "doctor, lawyer, indian chief". Knygos, straipsniai rodo profesijų taurumą ir vertingumą. Visa tai jaunuoli vilioja ir kviečia įsijungti į proto amatininkų eiles, į eiles tų, kurie savo išmintimi apvaldo gamtą ir žmones.

Profesija dažnai bandoma paversti ekonomijos kunigyste. Netruksta net ir technikos vienuolynų: pavyzdžiui, kaikurie aviacijos ar atominės pramonės tarnautojų gyvenimo papročiai primena vienuolyno taisykles. Profesinė aplinka stengiamasi užpildyti visą gyvenimą: didesnė dienos dalis praleidžiama darbe; laisvalaikio malonumai dažnai yra tik darbo tęsinys: golfo aikštėj, restorane vyksta darbas; dažną vakarą užima organizacijų susirinkimai, kuriuose ir vėl savi žmonės.

Profesijon naujokas ateina išplėstomis akimis, nešdamasis savo viltis kišenėje su rekomendacijų laiškais. Dažnai net ir tas, kuris pasauliui šaukia einąs pinigų kalti, — vis dėlto turi norą būti naudingą visuomenei, gyventi nuolatinės įtampos ir prasmingumo ekstazėje. Deja, to prasmingumo dažnai jis neberanda.

Nusivylimas prieina guminiais padais. Anksti nutrauktas mokslas, skubėjimas į darbą visuomenės naudoms vardu padaro naują ypatingai jautrų darbo vie-

nodumui. Įstatytas į komandą, jis trina kaip upelio akmenėlis dugne su kitais akmenėliais. Per jo rankas sruvena popieriai. Kur srovė neša jo darbą, jis nemato, nes jam pilnas darbas nėra patikėtas, o tik jo gabaliukai. Jis pradeda jaustis kaip voras, audžias tinklą ant dangoraižio plieno skeleto: visuomenei jo darbas neįvertinamas.

Profesinis gyvenimas, kuris anksčiau atrodė toks pilnas, dabar jaučiamas, kaip trepsėjimas vietoje. Mintys, kurios turėjo sukrėsti pasaulį, dabar atsimuša aidu į raštinės sienas ir kartu su sugeriamuoju popieriu išmetamos į šiukšlių dėžę. Jo entuziazmas išsiunčiamas nepažįstamiems adresatams registruotais laiškais; jo ekstazė prigirdoma rašale.

Skestančiam aplinka paguodos neduoda. Visuomenė reikalauja prisitaikymo: žmogaus vertė matuojama lankstumu. Žmogus darosi kaip kiškis: net ir miegodamas akių neužmerkia — dairosi į kitus, kad tik nuo gyvenimo neatsilikytų. Naujojo gyvenimo šventyklos — reklamų biurui — kasdieną skelbia pasauliui atnaujintą melą ir pasendintą tiesą, jų orkestrai groja vis greitesnį šokį, kurio taktan miestų dykumose sukasi žmonės.

Ir čia, lyg šviesos stulpas istorijos rūkuose, iškyla Kristus, pasaulio Atnaujintojas. Žmogus, klajojęs tyruose, visa savo būtimi ištroškęs gyvenimo prasmės, Kristuje mato pilną žmogų, būties atbaigimą. Mato ne vien tik žmogų, bet ir Dievą, ir tai Kristaus pavyzdį daro architektūrinis — tėra galimas tik sekimas, o ne kritika. Jis juk yra Tas, kuris tarė "Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas" (Jono 14,6).

*

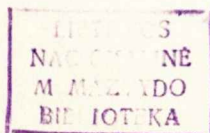
JIS TARĖ: "AŠ ESU KELIAS". Tas kelias yra skausmas, nuolankumas ir meilė.

Kristus neatėjo į žemę skausmo išnaikinti. Romano Guardini savo veikale "Viešpats" rašo:

Kristus nebando sekti žmogaus kančios iki jos šaknies ir ją išnaikinti. ...Jėzui problema yra visai skirtinga. Jis skausmo paslaptį mato daug giliau — giliai prie žmogaus būties šaknų ir neatskiriamą nuo nuodėmės. Jis žino jį esant durimis sieloje, kurios veda į Dievą, arba bent gali į Jį vesti; nuodėmės išdavė, bet taip pat būdą nusivalymui ir sugrįžimui.

The Lord, 51 p.

Ši paskaita buvo skaityta SAS vasaros stovykloje, Manchester, Mich.

Neapleiski mūsų, Motinėle,

Kuri Aušros neapleidi Vartų.

Mums širdis sopančias išgėlė,

Užtark, užtarus mus tiek kartų.

Jis, kuris savo gyvenime tiek skausmo pergyveno, kuris mirties agonijoje šaukė: „Mano Dieve, mano Dieve, kam mane apleidai!“ (Mato 27, 46), taria kiekvienam „Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, tegul kasdien neša savo kryžių ir teseka mane“ (Luko 9, 23). Mūsų kasdieninis darbas, profesinės pareigos tuo įgauna naują prasmę, jos tampa askeze — mankšta amžinybei.

Skausmas įprasminamas atsiskleidimu Dievui, žmogaus nuolankumu. Skausmas, kurio žmogaus prigimtis baidyte baidosi, yra kūjo smūgis, sutrupinąs žmogaus puikybę. Realybės išiveržimas turi atstatyti proporciją: žmogus turi pripažinti savo ribotumą. Šio ribotumo pripažinimas ir yra nuolankumas. Kristus tarė: „...jei kviečių grūdas nekris į žemę ir nebus apmiręs, jis pasilieka vienas, o jeigu jis bus apmiręs, jis neša daug vaisiaus“ (Jono 12, 24-5). Savo ribotumo pažinimas ypatingai svarbus mums, proto amatininkams, nes dažnai susidaroje išpūdį, jog turime išmintį visam gyvenimui. Bet tai klaida — trūksta net pirmojo išminties žingsnio: nuolankumo.

Žmogaus atsivėrimas nuolankumu yra atbaigiamas meilėje. Pasak Gaidamavičių.

Visos dorybės, kurias žmogus realizuoja, turi sueiti meilėn, nes ji yra tarsi perkeitimo atmosfera, kurioje pražysta sukrauti pumpurai. Šiuo meilės veidu antgamtinė malonė pasirodo ypač ryškiai. Tai jėga, kuri visą žmogų sudvasina, besiblaškančias aistras uždega idealo ugnimi ir įjungia aukštesnių dorinių vertybių pasaulin.

Milžinas, Didvyris, Šventasis, 202 p.

Kas yra meilė, nuostabiai aprašo šv. Povilas:

Meilė yra kantri maloninga. Meilė nebavydi, nesielgia sauvalingai, nesipučia. Ji yra nesididžiuojanti, neįieško sau naudos, nesusierzina, neitaria piktumu, nesidžiaugia neteisybe, o džiaugiasi tiesa; visa nukenčia, visa tiki, visa ko viliasi, visa pakelia.

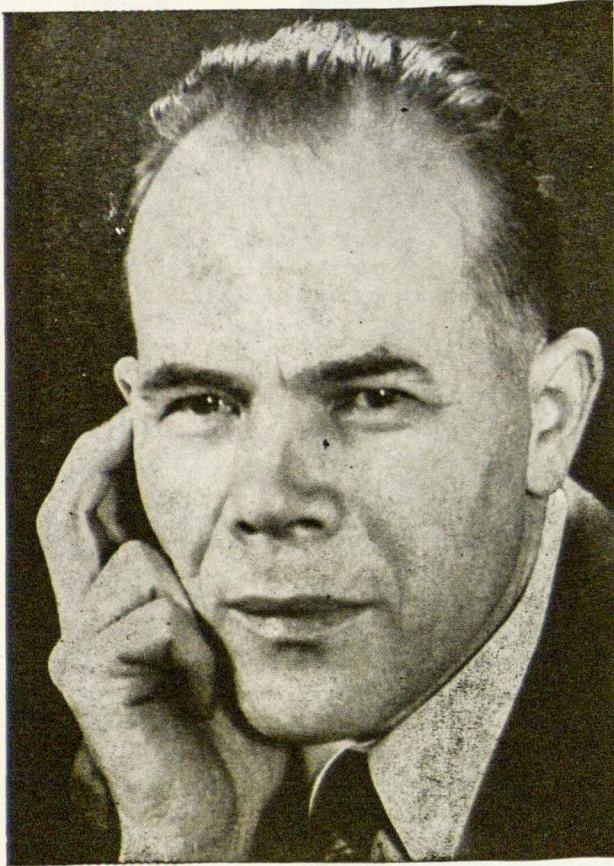
Laiškas Korintiečiams, 13, 4-7

Artimo mellė nėra prabanga. Kristus tarė: „Tai mano įsakymas, kad mylėtumėte vienas kitą, kaip aš jus mylėjau“ (Jono, 15, 12). **Meilės įsakymas nėra asmeninių išskaičiavimų įstatymas.** Jei rankos daro gerą tik dėl to, kad tavo profesinę karjerą pagreitintų, kad tavo krautuvėį daugiau klientų būtų, — tai nėra meilė. Kristus tarė: „...Mylėkite savo neprietelius, gerą darykite tiems, kurie jūsų nekenčia... Jei mylite tuos, kurie jus myli, koks čia jūsų nuopelnas? Juk ir nusidėjėliai myli tuos, kurie juos myli. Jei gerą darote tiems, kurie jums gerą daro, koks jūsų nuopelnas? Juk ir nusidėjėliai tai daro“ (Luko 6; 27, 32-3). Meilės įsakymas reikalauja jautrumo artimui iš mūsų, kurie bandome užvaldyti daiktų pasaulį žodžiu ir popieriu.

*

KRISTUS TARĖ: „AŠ ESU ŽODIS“. Tas žodis yra prasmė, paslaptis ir išmintis.

Žodis yra mūsų, kaip inteligentų, amato įrankis. Be simbolių mūsų mintys negalėtų būti kitiems išreiškiamos — pavirstų į dulkes kartu su mumis. Bet įrankiai rūdyja — žodžiai gali būti piktnaudžiami. Kristus moko pagarbos žodžiams: „Sakau gi jums, žmonės teismo dieną atsiskaitys iš kiekvieno nenaudingo žodžio, kurį jie kalba. Nes iš savo žodžių busi išteisintas ir iš savo žodžių busi pasmerktas“ (Mato 12, 36-7). „Dar girdėjote, kad seniesiems pasakyta: Neprisieksi neteisingai, bet atitesėsi Viešpačiui, ką esi prisiekęs. Aš gi jums sakau, kad visai neprisiektumėte nei dangumi, nes tai Dievo sostas, nei žeme, nes tai Jo pakojis, nei Jeruzale, nes tai didžio karaliaus miestas. Neprisieksi taip pat savo galva, nes negali padaryti nė vieno plauko, kad būtų baltas ar juodas. Bet jūsų šneka tebūnie: taip, taip; ne, ne; o kas vir-

Simas Sužiedėlis,
perrinktas Federacijos vadu sekantiems 5 metams

šaus to, tai eina iš pikto" (Mato 5, 33-7). Šiame amžiuje, kai žodžiai yra piktnaudojami, mūsų pareiga yra kovoti už tikslią ir aiškią kalbą. Žodžio piktnaudojimas yra baisėnis už kardo piktnaudojimą: karo lauke žūva tūkstančiai, bet ištarta pikta idėja sunaikina milijonus.

Žodis, kaip ir kardas, pavergia savo naudotoją. Žodis, prasmės nešėjas, nori atsistoti pačioje prasmės vietoje. Su Descartes mes sakome, kad prasminga yra tai, kas yra aišku, o aiškumą matuojame išreiškimų sąvokomis. Šiais laikais šis galvojimas yra išpilietišnės loginio pozityvizmo vardu. Mes jį galėtume pavadinti amatininko puikybe. Išsimokslinimo vardu pusė žmogaus išmetama į šiukšlyną. Noras viską išreikšti patirties sąvokomis atmeta ne tik tai, kas yra žmogiška: poeziją, tapybą, muziką, — bet ir tai, kas dieviška: apreiškimą ir stebuklą. Kristus moko gerbti paslaptį. Jis taria: "Aš dėkoju tau, Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad tai paslėpei nuo išmintingųjų ir gudriųjų ir tai apreiškei mažutėliams" (Luko 10,21). Paskutiniuose dviejuose šimtmečiuose pasireiškęs trynimasis tarp griežtųjų mokslų ir religijos didele dalimi priklausė nuo to, kad prie religijos paslapčių buvo artinamasi su kirviu, o ne su pagarba.

Nusilenkimas paslapčiai, pripažinimas širdies logikos (terminas pozityvisto Auguste Comte) šalia apskaičiuojamojo proto, yra žingsnis į Kristaus skelbiamąją išmintį. Kristus tarė: "Pigiau kupranugariui išlįsti pro adatą ausį, kaip turtingam įeiti į dangaus karalystę. Tai išgirde, mokytiniai labai stebėjosi ir sakė: Tai kas gali būti išganytas? Pažvelgęs į juos, Jėzus jiems tarė: Žmonėms tai negalimas dalykas, o Dievui visa galima" (Mato 19, 24-6). Mes neturime teisės Dievą apvilkti žmogaus rūbais. Pati Dievo sąvoka žmogui vien proto jėgomis niekad nebus aiški, nes žmogus ribotas, o Dievas begalinis.

ATEITININKŲ FEDERACIJOS VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA SKELBIA FEDERACIJOS ORGANŲ RINKIMŲ REZULTATUS

Pagal Vyr. Rinkimų Komisijos posėdžio, įvykusio 1957 m. rugsėjo 29 d., protokolą kandidatui gavo 70 sekanti balsų skaičių:

I Federacijos vadus: Simas Sužiedėlis 779 balsus už ir 31 prieš.

I Federacijos valdybą: Dr. V. Vygantas — 705, kun. V. Dabušis — 678, J. Baužys — 576, A. Bendorius — 537, S. Lušys — 522, R. Alinskienė — 451, J. Rygelis — 268.

I Federacijos Kontrolės Komisijos pirm.: A. Masionis — 454, J. Pažemėnas — 324.

I Federacijos Kontrolės Komisijos narius: K. Ambrozaitis — 432, J. Staniškis — 364, A. Mažiulis — 326, V. Vebeliūnas — 263.

Tuo būdu pagal balsų daugumą išrinkti:

Ateitininkų Federacijos vadu —

PROF. SIMAS SUŽIEDĖLIS

Federacijos valdybos nariais —

JUOZAS BAUŽYS

ANTANAS BENDORIUS

KUN. VIKTORAS DABUŠIS

STASYS LUŠYS

DR. VYTAUTAS VYGANTAS

Kontrolės komisijos pirmininku —

ANTANAS MASIONIS

Kontrolės komisijos nariais —

DR. KAZYS AMBROZAITIS

JULIUS STANIŠKIS

Rinkimuose korespondenciniu būdu dalyvavo iš viso 964 At-kų Fed. nariai (JAV — 632, kituose kraštuose — 202).

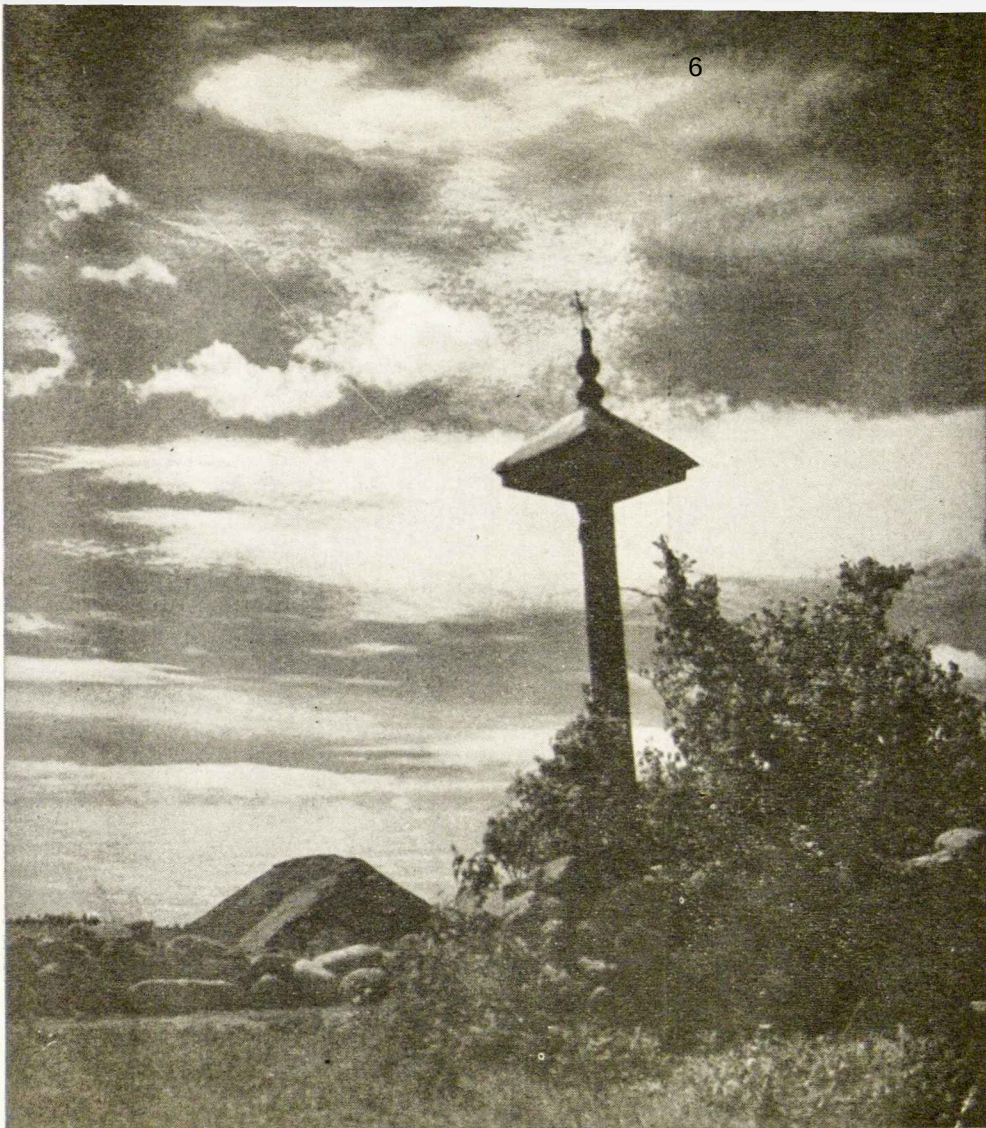
Mums reikia atsiminti šv. Augustino šūkį "Credo ut intelligam" religijos moksle. Mūsų nusiteikimas turėtų būti kaip tėvo, kurio vaikas sirgo epilepsija. "Jėzus jam tarė: Jei tu gali tikėti, tikinčiam viskas galima. Vaiko tėvas tuojau sušuko ir su ašaromis tarė: Tikiu, Viešpatie, padėk mano netikėjimui" (Markaus 9, 22-3).

*

KRISTUS TARĖ: "AŠ ESU GYVENIMAS". Tas gyvenimas yra tyla, auka ir džiaugsmas.

Tylus, be reklamos yra Kristaus gyvenimas. Trisdešimt metų gyvena tyloje, o viešasis Jo gyvenimas nesitęsia ilgiau kaip tris metus. Stebuklus jis daro be būgnų ir trimitų: netgi beveik kiekvieną liudininką prašo apie tai nepasakoti. Kristus vienumos nevengia: anaipol, keturiose Evangelijos knygose bent de-

Koplytėlė
tėviškės
laukuose

šimt kartų paminėta, kad jis pasitraukė į nuošalią vietą melstis. "Paleidęs minias, jis vienas užžengė į kalną melstis. Ir atėjus vakarui, buvo tenai vienas" (Mato 14, 23). Moko jis apie tylą: "Tau gi duodant išmalda, tegul tavo kairioji nežino, ką tavo dešinioji daro, kad tavo išmalda būtų slaptoje, ir tavo Tėvas, kurs mato slaptoje, tau atsilygins... Kada meldies, eik į savo kambarį ir, užsidaręs duris, melsk savo Tėvą slapčia; ir tavo Tėvas, kurs mato slaptoje, tau atsilygins" (Mato 6; 3-4, 6). Tylus pasiaukojimas šių dienų reklamos pasaulyje ypač reikalingas.

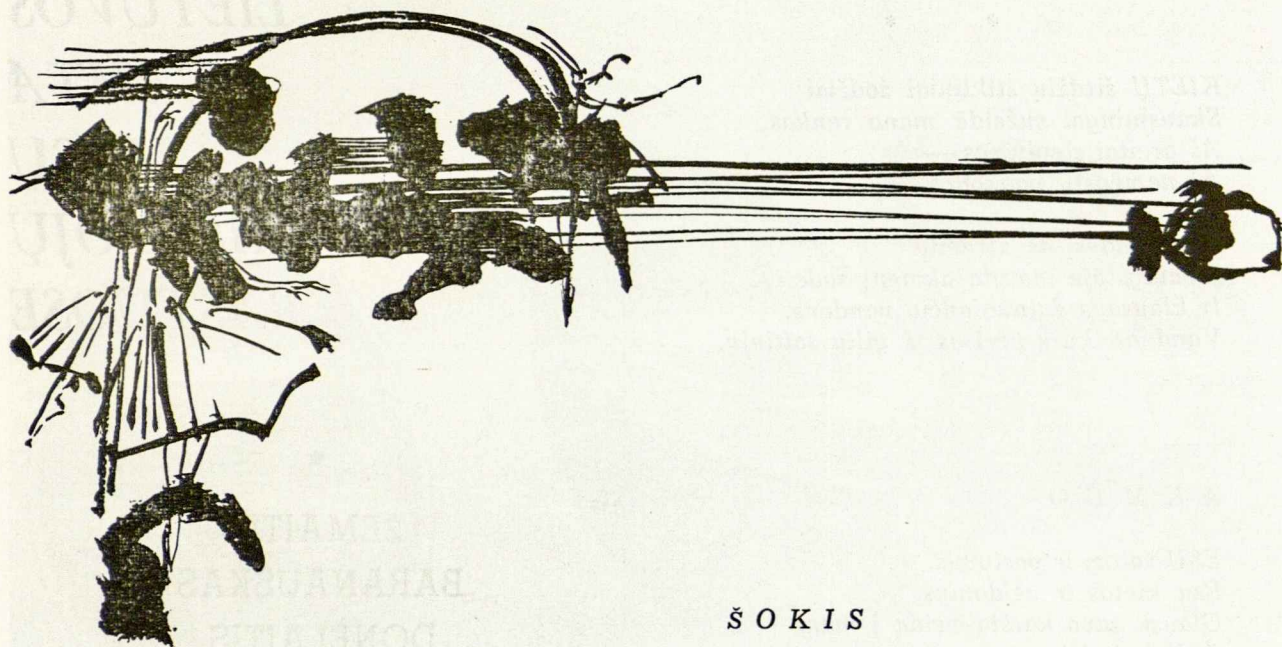
Kristus į pasaulį atėjo aukai. "Nes ir žmogaus Sūnus neatėjo, kad jam tarnautų, bet kad jis pats tarnautų ir duotų savo gyvybę, kaip atvadavimą už daugelį" (Morkaus 10, 45). Jis ėjo per pasaulį gera darydamas, ir jo didžioji auka buvo visą laiką prieš Jo akis. "Dabar mano siela nerami. Ir ką aš turiu sakyti? Tėve, gelbėk mane iš šios valandos! Bet juk tam aš atėjau į šią valandą" (Jono 12, 27). **Gyvenimą įprasminti tegali tikrai auka**, nes auka, savo esmėje būdama savęs atsisakymas, yra išėjimas už istorijos. Auka yra inkaras į amžinybę.

Atsisakymas amžinybės vardan neturi nešti liūdesio. Priešingai, Kristus sako: "Pasninkaudami nebūkite paniurę, kaip veidmainiai: nes jie perkreipia savo veidus, kad pasirodytų žmonėms pasninkaują. Iš tikrųjų, sakau jums, jie atsiėmė savo užmokestį. Tu gi, kai pasninkauji, pasitėpk sau galvą ir nusiprausk savo veidą, kad ne žmonėms rodytumeis pasninkaujį, bet savo Tėvui, kurs yra slaptoje; ir tavo Tėvas, kurs mato slaptoje, atsilygins tau" (Mato 6, 16-8). Džiaugsmas yra ne šio pasaulio: "Aš jums palieku ramybę, duodu jums savo ramybę; ne kaip pasaulis

duoda, aš jums duodu. Tegul jūsų širdis nenusigąsta ir tenebijo" (Jono 14, 27). Kristaus ramybė nėra šio pasaulio ramybė ir saugumas: "Tai aš jums kalbėjau, kad turėtumėte manyje ramybės. Pasaulyje jūs patirsite priespaudas; bet pasitikėkite, aš nugalėjau pasaulį" (Jono 16, 33).

Kristaus pergalė atbaigiama kiekviename krikščionyje. Kristaus pavyzdys turi būti nešamas į turgavietę. Amerikoje yra gimęs tokių Kristaus nešėjų — Kristoforų — sąjūdis. To sąjūdžio mintis ir metodus dėsto kunigas James Keller savo knygoje "You Can Change the World". Sąjūdžio mintis: **"Geriau uždegti švakę, negu keikti tamsą"**. Ypatingai pabrėžiamas kiekvieno asmens atsakomybė Kristaus žodžio įgyvendinime. Kristoforų darbo metodas: melstis, eiti, mokyti. Malda sužadinama artimo meilė, kuri pasireiškia veiksmu: einama į žmones, nelaukiant jų pakvietimo. Jie mokomi, užpildant vidinę tuštumą tiesiu žodžiu ir geru pavyzdžiu. **Kristoforas dega Dievo karalystės dvasia: pasaulį jis stengiasi pakeisti Kristui, eidamas į visuomenės dvasią formuojančias sritis: auklėjimą, valstybinį darbą, spaudą, televiziją ir darbininkų sąjūdžius.** Jų aiškus nusistatymas ir geras pavyzdys keičia krašto veidą.

Mūsų pareigos Kristų nešti į gyvenimą yra ypač didelės. Mums yra duodamas mokslas gamtai apvaldvi ir religija žmogaus paskirčiai suprasti. Mūsų šūkis "Visa atnaujinti Kristuje" liepia nešti gerąją žinią į turgavietę, sustoti prie bailiai besidairančio "homo economicus" (jis mums toks artimas, nes jame matome savo veidą) ir įteikti jam brangakmenį — žinią apie Jį, kuris pasakė: "Pažinsite tiesą, ir tiesa padarys jus laisvus" (Jono 8, 32).

Genutē Buračaitē

IŠDIDUMAS

VAIKŠTO sidabriniais laiptais,
Po kojomis kryžiuojas aštrūs spinduliai
Upeliais teka gražūs žodžiai —
Ji niekad negirdėjus dar tiesos.

Kodėl gi ji viena? Ji karalaitė!
Kodėl jos karštas balsas atsimuša į tuščią
[sieną]

Ir grįžta vėl atgal, kaip nepaguostas kūdikis?
Bet ji karalaitė, visiems sukelianti pavydą...

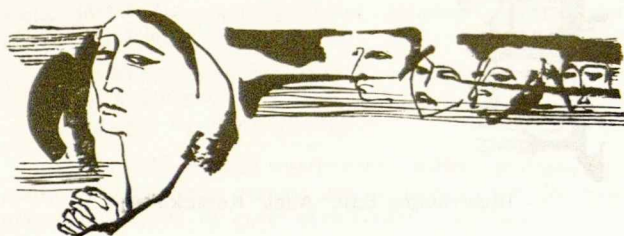
Tavo jaunystė pagauta aukso tinkle,
Ir tu nepalinkišti paguosti skurdaus vėido.
Tavo aukštyrų pakeltos akys
Nemato po kojomis verkiančios žolės.

ŠOKIS

AŠ TIK ŽINAU, kad aplink mus šoka baltos
[balerinos...]
Kad jų stiprių kojų pėdos nulenktos žemyn,
Kad jų veidai išdidūs, — čia nuolankūs, ir
[vėl niekam nepaliečiami,
Kad jų rankos baltos ir tekančios kaip
[upės...]
Aš tik tai žinau, kai atsiremiu į tavo petį,
Ir mes taip kalbame.

RUDENĮ PRISIMINUS

GĖSTANT paskutinių rožių liepsnai,
Ir vėjui belinguojant medį liekną —
Tu ateini toks paprastas,
Ir Tavo žingsnių lengvumu prisisunkia
[mano dienos.
Tu ateini, ir bangos glosto žvirgždą,
Tu ateini ir atneši vidurnakčio lašus.
Ir tavo akys daug ir greitai kalba...
Geriu, geriu vidurnakčio skaidrius lašus,
Pamiršdama dabar koks metų laikas.

* * *

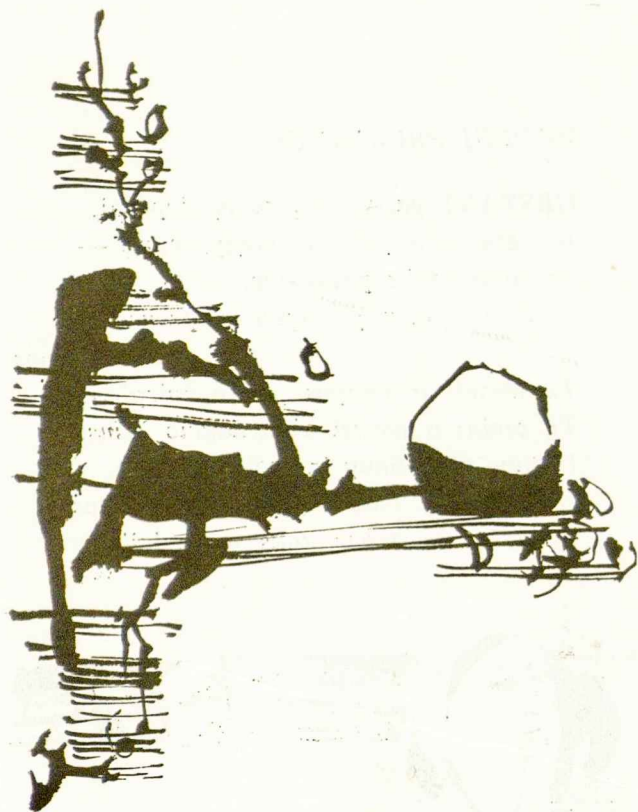
KIETŲ širdžių stikliniai žodžiai
Skausmingai sužeidė mano rankas.
Aš greitai slepiu jas —
Aš nemėgstu paguodos.

Savo liūdesį aš atremiu
Į vaikystėje matytą akmenį sode...
Ir klausaus dainuotojo vandens,
Vandens, kurs veržias iš gilių šaltinių.

A K M U O

ESU šaltas ir pastovus.
Esu kietas ir neįdomus.
Glausk savo karštą veidą į mane
Ir liek žodžius kaip ašaras.
Tikėk — tave gerai suprasiu —
Liepsiu žvelgti tau į aukštus kalnus,
Pamiršti smulkių vabzdžių oleles,
Persunktas mažais rūpesčiais.

Juk aš tiek daug girdėjęs —
Aš ledynų gadynės sūnus,
Atsiradęs anksčiau net už garsą.
Ir man būna liūdna, kai aplinkui linksminasi:
Aš tada tik pilkas akmuo,
Nebeturiš ką paguosti.

Ilustracijos dail. Ados Korsakaitės

LIETUVOS GAMTA MŪSŲ RAŠYTOJŲ RAŠTUOSE

ŽEMAITĖ
BARANAUSKAS
DONELAITIS

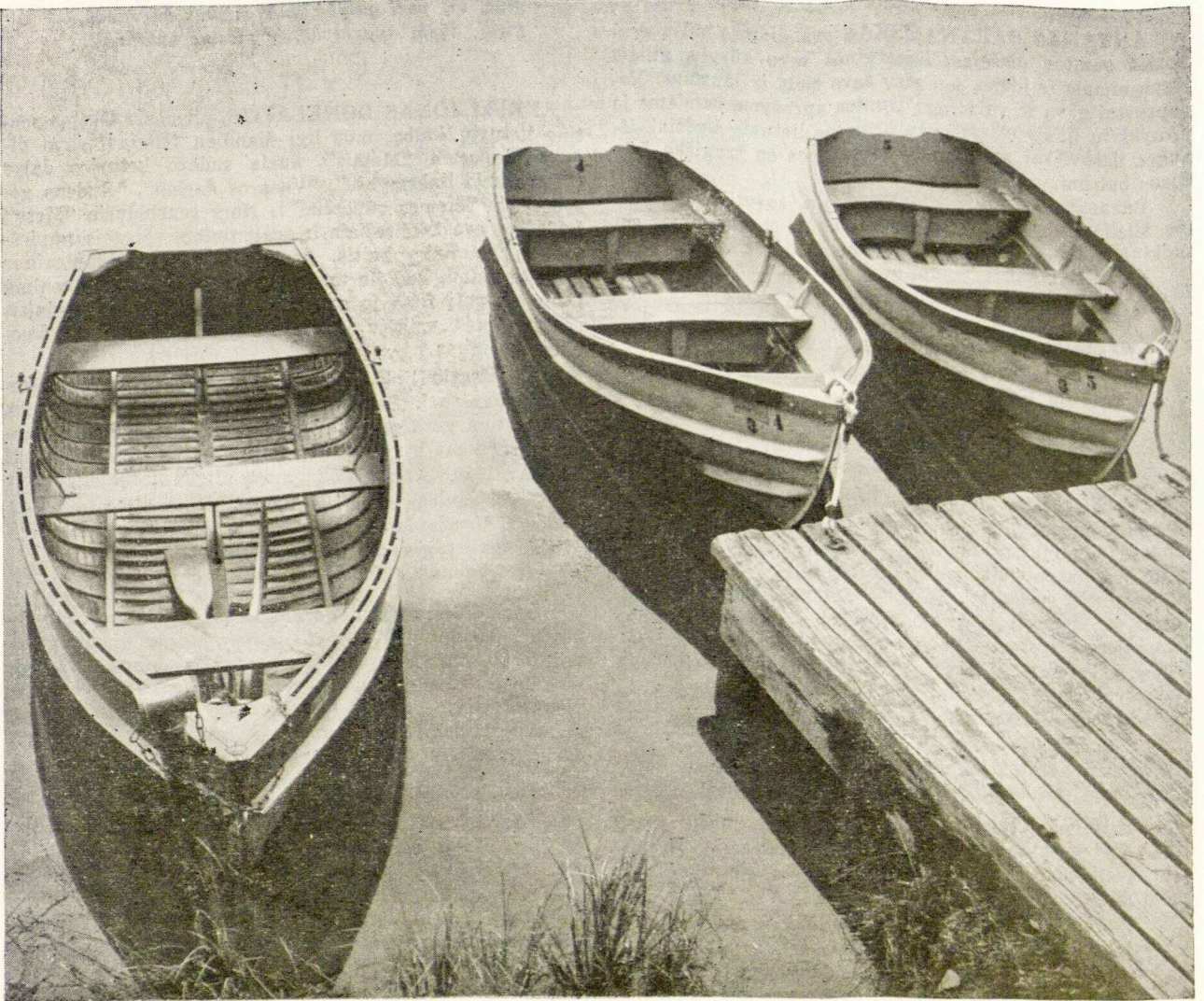
VILMANTA KAREČKAITĖ

Nuo senų laikų didžiuojamės savo gimtojo krašto gamtos grožiu. Dainiai pasakoja apie tankias girias, besitiesiančias lygumas, beropojančias kalveles ir bevingu-rojančias upes. Dainuoja ir giriasi lietuviai savo gamtos grožybėmis: piemenukas, sveikindamas besikeliančią saulutę, pakrūmėmis švilpynė rilioja, jaunas bernelis trauko armoniką vakarėlį ir dangaus mėlynėj išdygusią šiaurinę garbina, o poetas saulutę, mėnesį, gintaro žvaigždutes į savo kūrinį įpina. Lietuvos rašytojas visur puošia savo kūrybą gamtos vaizdų margumynais. Jis su didžiausiu atsidėjimu ir meile vaizduoja bundantį pavasarį, nupiešia karštą vasarą, nepamiršta ir nuskurusio, lietingo rudens ir šaltos, susitraukusios žiemos. Visada ir visur randa mūsų rašytojas savo kūrinys vietos gamtai.

Šio rašinio rėmuose žvilgtelėkime į Žemaitės, Baranauko ir Donelaičio kūrybą ir pažiūrėkime, kaip jie vaizduoja gamtą.

ŽEMAITĖ, iškilusi mūsų draudžiamojo laikotarpio literatūroje, savo kūryboje pasireiškia gyvais ir turtin-gais gamtos aprašymais. Jos raštuose randame būdingai atvaizduotus įvairius gamtovaizdžius: besileidžiančią saulę, ryto ūkaną, miško triukšmą... Labiausiai ji mėgsta ir dažniausiai piešia pavasarį:

Pavasarielis. Saulė netoli laidos, lėčiau jau be-sildo, lengviau bešviečia. Apšvietusi įkypai miškus, ji žiūri į skleidžiamus lapelius, sprogstančius pum-purėlius, iš žemės dygstančias žoleles. Trakuose, po krūmus ir žolynus, nedrąsios žibuoklės slapstosi, lapeliuose išikniaubusios, kiutodamos žolynėly kve-pia. Pakraščiais miško, baltai pasipuošusios, klesti ievos. Greta jaunos eglės svyruoja, apkibusios rau-donais skujų bumbulėliais. ("Sutkai")

Vienišos valtys likdavo Spyglio ežere, kai studentai klausydavo paskaitų.

Nuotr. V. Valaičio

Ižvelkime į jautrią rašytojos sielą. Aiškiai ir vaizdžiai išvystame prabudusias žibuokles, betūnančias žalių lapų pavėsyje. Ten toliau staigiai mūsų žvilgsnį pagauja baltos ievos. Ak, kaip jos kvepia! O jaunos eglutės tik šnara, tik supasi ir vilioja.

Myli rašytoja ir vasaros naktį:

Saulė tebemiegojo, giliai išmirkusi baltoje aušroje. Vėjelis miegojo, kažki kur už miškų tyliai nugulęs. Nekusidamas nė lapelio, miškas taip pat miegojo. Bemiegė griežlė nuščiūvo čirkšti. Jos vietoj pabudo pirmasis vieversėlis; truputį pačirškęs, pamazė, lyg nedrąsiai, pradėjo savo giesmę vinguruoti.

Čia ypatingo grožio suteikia sakiniuose pasikartojęs „miegojo“. Autorė pabrėžtinai primena, kad nakti gamta ilsisi — miega saulutė, vėjelis ir miškas; nakties tyla laiko apglėbusi visą žemę.

Žemaitės gamtos vaizdai dažnai panaudojami ir pačiam aprašomų įvykių fonui. Artėjantis ir bundantis pavasaris nuteikia žmogų teigiamai. Gyvenimas pavasarį gražus. Bunda sustingusi gamta, kalasi nauja gyvybė ir kviečia prabudusį pasaulį džiugauti. Atvirkščiai veikia besieriantanti audra: besirenką audros debesys pranašauja žmonėms gresiančią nelaimę. Ši harmonija tarp gamtos ir žmogaus aiškiai išryškėja „Sutkuose“. Dviejų

besimylinčių laimė ir vargai santykiuoja su atitinkamais gamtovaizdžiais.

Neretai Žemaitė panaudoja gamtą žmogaus nuotakai reikšti, ir jos nepaprastas sugebėjimas tai atlikti virsta tikru artizmu. Gražiai autorė tai pavaizduoja, pasakodama apie Petro Kurmelio susigraužimą:

Rodos, jog dangus užgrius ir kalnai užvirs ant jo; rodės, jog visas pasaulis jį patį kaltina, pagaliau paukšteliai patys kaip sakyte sako. Raibasis strazdelis ties pat jo viršugalviu, eglėje, čiauškęjo aiškiai: „Nieko, nekaltink, nieko nekaltink! Tavo kaltybė, tavo kaltybė!“ Geltonsnapis varnėnas švilpdamas tvirtino: „Teisybė, teisybė, teisybė!...“ Garsusis budutis toliau miške spigino: „Tu-tu-tu, tu-tu-tu!“ (Petras Kirmelis)

Šia onomatopėjos priemone Žemaitė ryškiai apibūdina P. Kurmelio sielvartą ir sąžinės konfliktą. Be to, ši vieta įdomi tuo, kad ji labai primena Baranauksko „Anykščių šilėlį“:

Egi antys „pry! pry! pry!“ priskridę int liūną; Egi kukutis klausia savo pačią, sūnų: „Ką, ką, ką jums atnešti?..“

Šiomis kelių vaizdų nuotrupomis aiškiai matome Žemaitę, turėjusią gilią gamtos grožio supratimą ir jos menišką sugebėjimą tą grožį atvaizduoti popieriuje.

ANTANAS BARANAUSKAS yra didysis mūsų gražiosios gamtos piešėjas, išmarginęs savo kūrybą giliais išgyvenimais ir įdėjęs į ją visą savo sielą ir jausmus. Nepaprastai gyvą ir vaizdingą gamtos aprašymą randame jo „Anykščių šilelyje“. Jis yra brangus lietuvių širdžiai. Išaugęs lietuviškoj aplinkumoj ir sutapęs su tragiška Lietuvos buitimi.

Baranauskas gražiai navaizduoja savotišką Anykščių šilelio istoriją. Jis pradeda liūdnam, parodydamas su naikintą šilėlį, išnykusią jo gyvybę ir grožį.

Graudžiai kalba poetas:

*Visa prapuolė; tik ant lauko pliko
Kelios pušelės apykrevės liko!
Skujoms, šakelėms ir šiškomis nuklotą
Kepina saulė nenaudingą plotą,
Int kurį žiūrint tain neramu regis:
Lyg tartum rūmas suires, nudeges.
Lyg kokio miesto išgriuvus pūstynė,
Lyg kokio raisto apsilvęs kemsynė!*

Toliau poetas nugrimsta atgal į praeitį. Prisimena ir gailisi mūsų žilos senovės, gailisi milžino miško, pasipuošusio minkštučiukais samanų patalėliais ir nuspalvinto įvairiaspalviais uogienojais. O koks pasakiškai turtingas grybų pasaulis! Kain rškiai skiriasi grybų spalvos ir jų vienokia ir kitokia išvaizda. Spalvingos grybų šeimynėlės slapstosi tame margame miško fone, dairo, auga susibūrusios ir tik vilioja, vilioja... O kaip įvairiais kvapeliais kvepia miškas:

*Ė kvėpavimas! jau ką gi! Čia sakais pušelių,
Čia vėjelis dvelkteli su kvapu žiedelių:
Jauti pievos dobila baltą ir raudoną,
Jauti ramunes, čėbrus — žoleles dirvonų...*

Ypatingos dinamikos ir grožio randame miško garsu atvaizdavime, kur autorius panaudoja gradaciją. Iš pradžių žvelgiame į slaptą miško naktį ir klausomės tik poeto sielai prieinamų garsų:

*Vidunaktį taip tuku, kad girdi, kaip jaunas
Lapas arba žiedelis ant šakelių kraunas.
Girdi, kaip šakoms šnibžda medžių kalba šventa,
Kaip žvaigždėlės plevėna, gaili rasa krinta.*

Čia Baranauskas labai primena Adomą Mickevičių, kuris sako:

*Girdžiu, kaip ant gėlės supasi plaštakės.
Kaip žaltys šliaužia, kaip gervės aukštai lekia...*

Panašumo randame ir į Vienažindį:

*Taip tylu, jog tarsi laukai, pievos
Klauso ką pasakys Dievas...*

Netrukus brėkšta. Rasa, nupuolusi ant žolynu, juos prie žemės lenkia, ir saulutė, išsiritus iš debesu patalėlių, sveikina rytą. Nubunda tada šilas; sukvla io gyvenimojai, ir kiekvienas savaip reiškia savo būvį. Šie susilieja savo balsais į koncertą, kurį nustelbia skardus lakštingalos suokimas:

*Ė už visus viršesnis lakštingalos balsas:
Pilnas, skardus, griaudingas ir, tain sakyt, skalsus:
Skamba, ūžia per krūmus, ir vis kitaip mainos.
Ir vis dušion intsmenga — lyg Lietuvos dainos.*

Pabaigoj Baranauskas išreiškia gilu lyrinį lietuvių santyki su gamta. Šilelis ne tik teikė grožio ir prieglobsčio, bet ir ramino, guodė jautrią lietuvių sielą:

*Nors jau dabar lietuvis plikuos plotuos gimsta,
Giesmėj mišką užgirdęs, be jo neberimsta.*

Ak, kaip liūdnam poetui dėl miško išskvynimo. Nebėra, nebeliko to numylėto šilelio. Sopa ir rauda iš skausmo autoriui širdis. Ir nebepajėgia dainius baigti savo giesmės:

*Ir liko šitie kalnai pliki ir kelmuoti,
Aplaištyti ašaroms, giesme apdainuoti.
Ir giesmė nepabaigta: kai širdis susopo,*

*Ant dūšios labai sunku ir neramu tapo.
Mat, toj pati galybė, kur miškus sugrauzė,
Širdį, dūšią apgriuvo... ir giesmę nulauzė.*

*

KRISTIJONAS DONELAITIS, pirmasis iškėlęs poetinę lietuvių kalbą, mus ligi šiandien tebežavi savo didaktine poema „Metais“, kurią sudaro keturios dalys („Pavasario linksmybės“, „Vasaros darbai“, „Rudens gėrybės“, ir „Žiemos rūpesčiai“). Nors svarbiausią „Metų“ turinį sudaro konkrečiais ir realistiniais vaizdais nupiešta baudžiauninkų buitis, gamtos vaizdai yra autorius taip įterpiami, kad jie tartum pagrindžia būro gyvenimą ir duoda patį foną jo gyvenimo eigoj. Gamta Donelaitis iškelia tikrą veikėją, kuris formuoja ir nustato žmogaus gyvenimą.

„Pavasario linksmybėmis“ autorius vaizduoja atkeliavusį pavasarį. Pagrindiniu veikėju nupiešiama saulė, kuri tartum gera močiutė ritasi nublukusiu dangaus gauburiu, sekdam ir prižiūrdama besivystantį gyvenimą. Ji budina pasaulį, ragindama gamtą atgyti naujai gyvybei:

*Jau saulėlė vėl atkoptama budino svieta
Ir žiemos šaltos triūsus pargriaudama, juokės.
Šalčių pramonės su ledais sugaišti pagavo;
Ir putodams sniegs visur į nieką pavirto.*

Donelaitis, kaip ir Baranauskas savo „Anykščių šilelyje“, garbina lakštutę. Giria ją autorius ir primygtinai moko, kad išorė dažnai nenusako vidaus. Lakštutė niekina ponišką sermėgą, bet, kad ir prastai pasidabinusi, visų dailiausiai gieda. Čia randame gražų gamtos panaudojimą, pamokinantį žmones. Gamtos gyviai savo padoriu gyvenimu skatino būrą gražiai elgtis.

„Vasaros darbai“ paskelbia atkeliavusią vasarą:

*Sveiks, svietai, margs, šventės pavasario šventes;
Sveiks ir tu, žmogau, sulaukęs vasarą mielą.
Sveiks kvietkelėmis pasidžiaugęs, sveiks prisiuoštęs;
Sveiks, Dieve, duok, sulauk dar daug pavasario*

[švenčių

Irgi, sulaukęs jas, vis sveiks ir drūts pasilinksmin.

Dabar saulutė jau visu smarkumu brandina laukuose javus ir į atsargą krauna vaisius ir sėklas. Prasideda vasaros karščiai, visi plušdami darbuojasi.

Po vasaros ir vėl atlinguoja ruduo su rudens gėrybėmis:

*Ant saulėlė vėl nuo mūs atstodama ritas
Irgi, palikusi mus, greitai vakarop nusileidžia.
Vėl kasdien daugiau ji mums savo spindulį slepia;
O šešėliai vis ilgyn kasdien išsitiesia.
Vėjai su sparnais pamaži jau pradeda mūdrait
Ir, šilimos atstankas išbaidydami, slamščia.*

Saulutė jau gaili savo šiltesnio spindulio, grįžta šalti vėjai bei lietūs ir pagaliau ateina vėl žiema su savo rūpesčiais:

*Ant žiemos nasrai jau vėl rūstaudami grįžta,
Ir šiaurys pasišiaušęs vėl mus atleikia gaudint.
Vei, kaip ant ežerų visur langai pasidaro.
Lygiai, kaip, antai, stiklius įdeda stiklą.*

Donelaitis, kaip matome, mokėjo nupiešti gražius gamtos vaizdus. Ypatingai tobulas buvo poeto pastabumas gamtos dinamikai, pagaunant charakteringus pavasario, vasaros, rudens ir žiemos bruožus.

Nagrindėdami šiuos keletą mūsų garsiausių poetų, matome, kaip neatskiriamai gamta jų kūryboje yra susijusi su jų vaizduojamu žmogumi. Mes aiškiai pastebime, kaip jie pagal gamtos keitimąsi rikiuoja net ir žmonių darbus. Šiuo galime padaryti išvadą, kad gamta yra jaugus mūsų rašytojų dvasion. Mūsų poetai įvairuoja taro savęs gamtos atvaizdavimu tik tuo, kad vieni iš jų sūria gamtos grožiui vienokią rolę savo raštuose, o kiti kitokią.

ACHABO ISTORIJA

ALFA SUSINSKAS

GARBINGAS ir tvirtu charakterio žmogus pirmiausia paiso Dievo, savo sąžinės ir savo įsitikinimų, o ne kitų nuomonės. Savųjų idealų ir tikslų jis tvirtai siekia, nesidairydamas į šalis. Kitų žmonių nuomonės jis tik tiek tepaiso, kiek ji atrodo jam esanti teisinga ir garbinga; jis eina savu gyvenimo keliu, ir savo laimę pats kuriasi taip, kaip išmano; jis supranta: visur ir viskuo vaikydamos kitų nuomonės, jis save nuvertintų ir sumenkintų, pažemintų; jis gerai žino: nors ir visaip pataikautų žmonėms, nors visada tik jų sprendimų klausytų, visvien jis visiems neįtikėtų, nes žmonių nuomonės ir sprendimai kitų atžvilgiu keičiasi su vėjais, dažnai būna savanaudiški, klastingi ir pikti.

Visur ir visada klausyti kitų nuomonės ir jos bijoti yra bailiųjų ir silpnabūdžių kelias.

Gana dažnai pasitaiko, jog kairie žmonės nuolat bijo kitų nuomonės ir, ką beketindami daryti, pirma vis stengiasi atspėti ir sužinoti, ką kiti apie tai pagalvos ir pasakys. Šitokio elgesio pagrindas dažniausiai esti dvasinė menkybė, tuštybė ir puikybė. Šitokie žmonės yra panašūs į legendinį Achabą, kažkada seniai gyvenusį Indijoje.

Šis Achabas visada buvęs susirūpinęs, ką kiti žmonės apie jį galvoja ir kalba.

Kartą jis nuvykęs pas seną, išmintingą imperatorių ir klausęs patarimo, kaip jis galėtų pasidaryti drąsus ir savarankus.

Achabas kalbėjęs:

— Šviesusis valdove! Aš visada rūpinuos, ką žmonės apie mane galvoja. Aš taip bijau žmonių nuomonės, jog nieko nebedrįstu pradėti; aš bijau net pasijudinti. Aš beveik kraustausi iš proto. Prašau man patarti, kaip galėčiau nusi-kratyti šia baime.

Imperatorius jam atsakęs:

— Aš tave išgydysiu iš šios ligos, jei tu klausysi, ką tau liepsiu. Tai gi, imk šį indą, sulig kraštais alyvos pripiltą, ir, užsidėjęs ant galvos, gatvėmis nunešk jį iki miesto galo ir parnešk atgal.

Achabas sutikęs.

Tada imperatorius pasišaukęs milžiną vergą, kuris rankose laikęs didžiulį kalaviją, ir taręs Achabui:

— Jei tu pakeliui nulesi nors vieną alyvos lašelį, bematant nuredės tavo galva!

Ir išėjęs į miestą Achabas, ir nešęs gatvėmis alyvos sklidiną indą, o didelis vergas su ilgu, aštriu kalaviju vis sekęs paskui jį. Po kiek laiko jos sugrįžęs pas imperatorių, nė lašo alyvos nenuliejęs, ir jo galva tebestovėjusi ant pečių.

— Pasakyk tu man dabar, — kalbėjęs valdovas, — ar pastebėjai žmones į tave žiūrinčius? Juk tu tikrai kvailai atrodei?

— O ne! — atsakęs Achabas. — Aš iš viso nepastebėjau jokių žmonių. Aš tesirūpinau neiš'ieti alyvos ir temačiau vergą su kalaviju.

— Tikiu, dabar tu būsi pasimokęs! Ir toliau tesirūpink tu, ką darai ir nepaisyk, ką žmonės apie tave galvoja. Šitoks elgesys yra laidas, kad savo galvą išlaikysi sveiką ir būsi laimingas, — taręs jam imperatorius, baigdamas savo pamokymą.

Nuo to laiko Achabas jautėsis labai laimingas, nes jis nebebijo- jęs žmonių nuomonės apie save ir gyvenęs savo protu.

Ak tie svetimosios nuomonės bailiai! Jie tikri dvasiniai vergai!

JONAS ŠOLIŪNAS

VASARA PAJŪRY

VĖJAS lekia per laukus,
Vėjas draiko jai plaukus,
Vėjas dūksta, šėlsta, niršta...
Ir nubėgęs jūroj miršta.

Marių krantan bangos lūžta.
Aš paimsiu jų gniūžtę
Ir nuplausiu josios kojas,
Kurios jaunos ir liepsnoja, —
Saulės degintos per dieną,
Nubučiuotos jauno vėjo.

Bangos, kilkit, siauskit, bėkit,
Tik man laimės neužliekit,
Kai su vėju, su plačiuoju,
Jos gražias akis bučiuoju.

Jų dažnai pasitaiko įvairiausiomis formomis.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse automobilis yra paprasčiausia ir net būtina susisiekimo priemonė, lengvai įsigyjama. Kaip čia elgiasi svetimosios nuomonės vergas? Aišku, jis perka brangųjį automobilį ir beveik kas metai jį vis nauju keičia. Mat, jis mano, kad tada žmonės jį aukštai vertins, nes žmonių nuomonė čia tokia: būk paskutinis kelmas ir net latras, bet važinėk brangiu, nauju automobiliu — ir būsi aukštai vertinamas ir gerbiamas... Svetimosios nuomonės vergas savo pinigėlius sukiša į brangius automobilius, pats gi viskuo kitu skursdamas.

Eijodami kritikuojančios kitų nuomonės ir būdami pilni kvailos puikybės, žmonės perkasi ištaigingiausių baldų, įvairiausių brangių, bet jiems nebūtinų, nereikalingų daiktų, ligi ausų sulisdami į skolas ir iš jų niekuomet išsikapstyti nevaliodami. Dėl svetimosios nuomonės baimės nevienas pamina po kojomis savo sąžinės balsą ir savo garbę ir pats išniekina tai, ką savo širdyje brangina ir laiko šven- ta.

Svetimosios nuomonės vergai yra menkos asmenybės žmonės.

NERIMAS IR MIGLA

SKUBA ji paežerės takeliu, ir vėjas žaidžia išsidraikusiųose plaukuose. Širdis nerimo kupina daužosi, b'askosi, bet veltui. Skuba ji — tolyn, tolyn, vis dar pavejama ataidančių duslių paskaitininko žodžių, skirtų šiandien apleidžiantiems vasaros stovyklą: "...mes turime būti tvirti, nepalenkiami..." Ir sakinio galą praryja dūzgiančių bičių būrys, beūžias dagilžiedžiais nusagstytoje pievoje.

Ir štai ji viena. Toli... nuo žmonių, melo, apgaulės. Viena ji! Tik minčių nepajėgia ji palikti užnugaryje.

Tolyn — veržiasi siela. Tolyn — šaukiasi nesuprasta širdis. Ir, rodos, nei gamtoje ji neranda paguodos. Būrys išsigandusių žiogų nušuo-liuoja tolyn; sukranksi kelios varnos atoliai parimusio ažuolo viršūnėje, it pranašaudamos lietų. Ak, kad taip ir jos sopančią širdį suvilgytų ramybės lašai! Ir žalsvų akių pakraštėliai prisipildo rasos atspindžiais, prisimenant, kaip gera ir ramu buvo jai špyrt koplytėlėje, susikaupus prieš Kūdikėlio Kristaus atvaizdą.

Ji atsisėda, lyg trokšdama pasislėpti nuo pasaulio ir savęs rudeniui pasmerktoje pievoje. Nekantrumo pilna išrauja šalia pasistiepusią smilgą ir, lyg norėdama su kuo nors pasidalinti savo skausmu, ima negailestingai ją kramtyti. Apsiašarojusios akys nukrypsta ežero paviršiumi ir ten apsistoja. Kiek daug ramybės šiandien jo mėlyname paviršiuje!

Kokios įkyrios tačiau mintys — bėga, sustoja, susilieja su atbanguojančiomis naujomis ir grįžta atgal, neleidamos net mėlynajam ežerui suteikti mergaitę paguodos.

Pamažėli jos mintyse iškyla praeitas vakaras ir ežeras, apgaubtas tada miglos skraiste. Ar meni mėnulio ryškų veidą, besigrožintį savimi ežero delne, ten visiškai prie tiltelio, kur miglos vėsi ranka nebuvo spėjusi užgniaužti ramaus vandens paviršiaus? Tiltelis... visiška ramybė... tik nuobodus svirplių čirškimas ir retkarčiais švendrių šnarėjimas, lyg pasipriešinant artėjančiai miglai.

Jis ir ji... atsišlieję į tiltelio šakotą atramą.

Jiedu vieni palikę aistringais muzikos garsais pripildytą šokių salę. Iš ten dar svajingai sklido:

"Prisimink mane, kai lange budės pilnatis, Sienom bėgs ir žais jos spinduliai..."

Paskutinis šokių vakaras vasaros stovykloje. Atsišliejusi į tiltelio atramą, parėmusi galvą ant jo peties, ji jautėsi rami, laiminga. Praeitais metais, jai dar tebelankant gimnaziją, jis jau buvo studentas. Jis kviesdavo ją visur, su ja dalindavosi kasdieniniais išpūdžiais ir laisvomis valandėlėmis. Nors ir niekad nepasisakė mylįs ją, ji jautė meilės trykstančius spindulius apgaubiant jų draugystę. Nedrįsta jis, — aiškino ji sau nuolatos, nors neretai ilgas nemigo naktis vartydavosi lovoje, galvodama ir bandydama suprasti, kas iš tikrųjų slepiasi po jo santūrumu.

Ir vakar, — žvilgterėjusi į jo akis, atsispindinčias mėnesienoje, — rodos, jautė, kiek daug jos žadėjo — žadėjo mylėti amžinai.

— Tu labai graži, it miglos fėja, — sakė jis, gi jo akys toliau kalbėjo ir tiek daug, rodos, žadėjo jai.

— Ar tu myli mane?.. — Žodžiai, tokie priešingi jos kuklumui, prasprūdo pro lūpas, ir ji pati išsigando jų. Gal miglos paslaptinga skraistė įgalino ją paklausti tai? — Ar tu myli mane?.. — nedrąsūs žodžiai, kuriuos pagriebė vėjelis ir, prisidengęs miglos skydu, nunešė per ežerą. — Ar tu myli mane? — sušnarėjo švendrės! — Ar tu myli mane?.. — susiūbavo mieguistų ramunių žiedai paežerėje. — Ar tu myli mane?..

Vėjelis paglamonėjo bevirpančias švendres paguodžiančia ranka, pabučiavo užsimerkusius ramunių žiedus. Išblyškęs mėnulio veidas paniro priartėjančių debesų ruože. Vėsaus oro versmė bloškė į apstulbusios mergaitės veidą, ir rasotos akys, įsmeigtos į akmenėjančią vaikino veido išraišką, bebalsiai maldavo:

— Ne, tai ne tikrovė!.. Tai tik sapnas... tik aušros prasklaidomas sapnas!..

Iš toumos sklido ilgesingų, pianino akordais palydimų, žodžių pynė...

Nuotr. V. Valaičio

VASAROS VAKARAS PRIE SPYGLIO

JŪRA GAILIUŠYTĖ

ŠILTA, viliojanti ir tylų vasaros vakarą, taip tylų, kad, rodos, galėjai girdėti kaip skruzdėlytė lipa per žolės stiebą, sėdėjau pamiškėj, ant kalno. Apačioj tyvuliavo ežeras Spyglis. Pro ausis pradvelkė švelnutis vėjelis, paglostė plaukus, pakuždėjo į ausį ir nuskrido miško link. Pavargę nuo dienos darbų, paukšteliai čiulbėdami skrajojo nuo vienos šakos prie kitos, ruošdamies vakaro poilsiui. Jų skirtingas čiulbesys derinosi į vieną sutartinę ir atrodė, kad jie tarp savęs kalbasi.

Virš gretimo kalno plaukė balti debesys. Vienas po kito slinko jie pro besileidžiančią saulę tolyn. Raudona, lyg pražydėjusi aguona, saulė, rodos, juokėsi, džiaugdamasi pasaulio grožiu, ir slinko už kalnų, už miškų, kitų pasaulio kraštų pašildyti. Saulei nusilei-

dus, tik jos raudoni spinduliai dar kurį laiką matėsi už horizonto, žaisdami su debesimis. Visas dangus nusidažė stebėtino grožio spalvomis.

Apačioje — ramus lyg veidrodis ilsėjosi melsvasis Spyglis. Jo blizgančiam veide atsispindėjo miško medžiai, aukštas dangus ir baltieji debesys. Mažytės jo bangelės liūliavo nuo vieno kranto į kitą ir švytėjo, tarytum maži deimaniukai. Spyglio melsvai žalias vanduo glamonėjo vieną krantą, paskui kitą, lyg norėdamas kažką pasakyti kalnams ir miškui. Virš vandens, išdidžiai pakėlusios galvas, žydėjo baltos ir geltonos vandens lelijos. Toliau, miškelio link, augo lieknos nendrės. Jos siūbavo tai į vieną pusę, tai į kitą, lyg norėdamos savo ilgų lapų galais pasiekti melsvą, tyrą Spyglio vandenį.

Žolė, vėjelio pabučiuota, lingavo tarytum džiaugdamasi vakaro grožiu, o gėlės lenkėsi prieš mane, lyg ko nors klausdamos.

Čia pat prie mano kojų, šiaudeliu nešina, skubinosi skruzdė. Susidomėjus stebėjau, kaip ji, priėjus žolės stiebą, vietoj apėjusi aplinkui, pradėjo sunkiai kopti į viršų ir, perėjusi kiton stiebo pusėn, skubiai nuropojo namų link. Pasislėpęs žolėje, čirpė žiogas. Jis nerūpestingai šokinėjo nuo gėlės ant gėlės ir savo muzika garbino vasarą ir vakaro tylą.

Iš kažkur atzyzė neprašytas uodas, ant dobilo nusileido vėlyva bitė ir pradėjo gerti žiedų nektarą.

Mano žvilgsnis nejučiomis nuslydo kiton pusėn ežero, kur ant kalno, tarytum raudonviršiai, iš po medžių kyšojo trys stovyklautojų nameliai. Jie ramiai žvelgė į mišką, į kalnus, į ežero dugną...

Tolumoje ėjo žmogus. Sunku suprasti kur, ir kokių tikslu. Jo žingsnis skubus — gal kas laukia? Jis sustoja. Turbūt, ką nors išgirdo. Apsisuko, pažvelgė tolyn, dar pasiklausė ir išnyko sutemose.

Netoliese sušlamėjo aukštos žolės. Kiškis? O gal koks kitas laukų gyvulėlis? Matyt, kas nors jį pabaidė — gal aš? Nusigandęs nudūmė miško link.

Už kalnų vingiuojasi didelis vieškelis. Girdisi, kaip pravažiuoja mašina, paskui kita, ir dar trečia. Per miškus ataidi mašinos signalas. Garsiai dūsaudamas praužia autobusas. Jame, tikriausia, daug keleivių. Vieni iš toli, kiti iš arti, jie važiuoja namo, gal į svečius...

Plačiame danguje praskrenda lėktuvas. Įdomu, ar pilotams sunku ta geležinį paukštį valdyti? Juk savo rankose jie laiko daugelio žmonių gyvybes.

Tuo metu iš anos ežero pusės, ant vėjelio švelnių sparnų atskrido lietuviškos dainos aidas. Tai stovyklautojai dainuoja vakaro ramumoj. Ta liūdna gaida kažkaip suspaudė širdį, prisiminiau, kad čia ne mano gimtojo krašto miškai, kalnai ir dangus. Aidas susiliejo su miškų šlamėjimu, vėjo užimu, širdies skausmu, ir atrodė, kad viskas šaukia: Lietuva!.. Lietuva!..

Paskut'niame vėliavos nuleidimui išsirikiavę stovyklautojai

Nuotr. G. Naujokaičio

MAS Rytų Apygardos stovyklos Marianapolyje vadovybė su vienuolyno viršininku Tėvu J. Dambrasku.

Nuotr. G. Naujokaičio

MARIANAPOLIO PAUNKSNEJE

GEDIMINAS NAUJOKAITIS

Rugpjūčio 17-ta išaušo graži. Jau anksti iš ryto Marianapolio parke Thompson, Connecticut, pradėjo klegėti atplaukiantys jaunimo spiečiai. Jie plaukė iš visur į šią šeštąją MAS Rytų Apygardos stovyklą. Atsirado keletas net iš Kanados, nekalbant apie New Yorką, Baltimorę, Philadelphia, Bostoną, Worcesterį, Brocktoną ar kitas artimesnes vietas. Suvažiavo stovyklautojų arti šimto. Buvo jų visokių — ir mažų ir didelių.

Komendantas ir valdžia laksto visą dieną ir skirsto berniukams lovas naujai įrengtam tėvų Marijonų Marianapolio kolegijos bendrabutyje, o mergaites siunčia pas Putnamo seseles. Bet net ir tokiam įkarštyje, stovyklautojams tenka patirti tai, ko netruks per visas dvi savaites — komendantas varo pirmą paskaitai.

Sekmadienį įvyksta stovyklos atidarymas. Stovyklautojai supažindinami su stovyklos vadovybe, kurią sudaro stovyklos viršininkas A. Žemaitaitis, dvasios vadas kun. V. Paulauskas, stovyklos adjutantas E. Sužiedėlis, vyr. bern. ir sporto vadovas S. Leimonas, vyr. mer. vadovė L. Keturakytė, jaunučių vadovė Z. Kucinienė, jaun. vad. padėjėjos B. Duobaitė ir V. Lušytė ir jaun. bern. vadovas ir stovyklos korespondentas G. Naujokaitis. Užvedžiu buvo Alb. Gražulis, o valgi gamino St. Gofensienė, R. Čižiūnienė ir A. Sužiedėlienė. Dr. A. Matulionis pagelbėdavo kai kas susirgdavo. Muzikas Z. Snarskis mokė dainų. Stovyklautojams pranešta, kad jie bus suskirstyti į 12-ka būrelių, kurie turės reikštis kaip vienetai sporte ir kituose pasirodymuose.

Vakare stovyklautojai gauna pirmą kartą pasiūkti per susipažinimo vakarą. Petro Pauliukonio juostelių muzika palydi besilinksminančius jaunuolius. Bet dar jiems bus laiko pasidžiaugti net šešis kartus ir geriau šokti išmokti laike šokių pamokų.

Po poros dienų, tvarkai pilnai suėjus į vagą, jau nė patys "didžiausi" stovyklautojai nepajėgdavo nuo paskaitų pasprukti, nors keletas siūlėsi tuo metu bulves skusti. Jauniesiems būdavo pašnekesiai, o vyresniesiems paskaitos. Teko pasiklausyti At-kų Fed. dvajos vado Tėv. V. Gidžiūno, Fed. vado prof. S. Sužiedėlio, Tėv. Dam-

brausko, kun. St. Ylos, kun. V. Martinkaus, kun. V. Paulausko, kun. V. Cukuro, kun. L. Jankaus, A. Skrupskelienės, ponų Kulbokų, P. Jurkaus, dr. J. Leimono, Pr. Pauliukonio, Alb. Gražulio, K. Skrupskelio ir stov. komendanto Žemaitaičio paskaitų bei pašnekesių. Patys stovyklautojai buvo paruošę tikrai tris referatus. Juos skaitė R. Kucinaitė ir J. Venčkauskaitė, R. Girnius ir V. Mockus.

Rimtosios meninės programos buvo nedaug. Surengtas Maironio minėjimas, Marijos vakaras pas Putnamo seseles kartu su pikniku ir pasilinksminimais ir Baltimorės kuopos ruoštas partizano vakaras. Vienas vakaras buvo skirtas grynai lietuviškiems žaidimams ir dainoms. Jį pravedė Brocktono kuopa. Stovyklautojai pasirodė talentų vakare ir per du lauzus, o valdžia sa-

Paskaitų besiklausant

Nuotr. G. Naujokaičio

vo jėgomis surengė vieną trumpą vakarinę programėlę.

Per lauzus ir vakarinių programų metu ne vieną stovyklautoją aštriai pabadydavo E. Adomaičio ir J. Bogutos redaguojama "Surūdijusi špilka" — humoristinis laikraštėlis. Gi stovyklai prisiminti buvo išleistas vienkartinis leidinėlis "Marianapolio paunksmėje". Jį redagavo G. Naujokaitis, B. Bogutaitė, I. Lendraitytė ir M. Siniūtė, o prie išleidimo daug prisidėjo kun. V. Paulauskas, A. Žemaitaitis ir B. Duobaitė.

Dailaus skaitymo ir deklamavimo konkursuose geriausiai pasirodė R. Vilkutaitytė, M. Čikotaitė ir D. Masionytė iš vyresniųjų, o L. Baškauskas, L. Gedvilaitė ir V. Gailevičiūtė laimėjo pirmąsias vietas jaunesniųjų tarpe.

Stovyklautojams gerokai teko galvas pasukti per įvairių žinių patikrinimus, kurių buvo net penki: istorijos, geografijos, at-kų istorijos, bendro išsilavinimo ir literatūros. Šių egzaminų metu išsivystė visų pamiltas mitinis stovyklautojas Antanas Kapčiukas, kuris, pagal anketose duotus atsakymus, yra buvęs Lietuvos kunigaikštis, nugalėjęs rusus prie Vorklos upės ir laimėjęs net septynias "Draugo" romano premijas. Iš jo romanų išidėmėtinas "Jis mirė iš meilės uodų užkandžiotas". Istoriją geriausiai žinojo: vyr. — I. Bartašiūnaitė, A. Karaška ir A. Vainius, jaun. — A. Sužiedėlis, R. Girnius ir A. Keturka; geografijos: vyr. E. Adomaitis

Linksmi nusiteikusi newyorkiečių stovyklautojų grupė

Nuotr. R. Kontrimo

OI KAS TEN... STUDENTAI

Šios vasaros studentų ateitininkų stovykla

ir A. Vainius, E. Remeza ir V. Bakaitis, jaun. — R. Girnius, V. Radzivanas ir K. Girnius; At-kų istorijos: vyr. — R. Sužiedėlis, E. Adomaitis ir A. Vainius, jaun. — D. Naujokaitytė, D. Masionytė ir J. Garsytė; bendro išsilavinimo: vyr. — M. Siniūtė, A. Žibinskaitė ir V. Bakaitis, jaun. — A. Sužiedėlis, R. Girnius ir A. Keturka; literatūros: vyr. — A. Vainius, E. Adomaitis ir V. Bakaitis, jaun. — A. Keturka, A. Sužiedėlis ir E. Tekutis.

Atskiriems būreliams būdavo skiriami taškai už įvairių pareigų sąžiningą atlikimą ar kitokius pasiekimus. Garbės būreliais tapo Naktibaldos (A. Žibinskaitė — seniūnė ir B. Bogutaitė — padėjėja), Pelėdų (I. Bartašiūtė — sen. ir A. Barūnaitė — pad.) ir Perkūnų (G. Kuodis — sen. ir Š. Garsys — pad.).

Stovyklautojai stipriai reikšėsi sporte. Buvo krepšinio, tinklinio ir kt. aikštės. Rungtynės vyko tarp būrelių, tarp stovyklautojų ir valdžios ir su iš Worcesterio ir Bostono atvykusiais sportininkais. Buvo naskirta ištisa diena vien tik sportinėm varžybom. Vyresniųjų stalo teniso turnyrą laimėjo A. Vainius — I v., E. Adomaitis — II, A. Garsys — III; Jaun. — G. Kuodis — I, A. Sužiedėlis — II, Š. Garsys — III. Lengvojo atletiko pasiekimų š. Garsys ir G. Kuodis. G. mergaičių bėgimuose M. Siniūtė ir D. Macijauskaitė dalinosi laimėjimais.

Bet gi tas laikas — nesulaikomas. Rieda jis lvg nuo kalno paleistas ratas. Niekas jo nesustabdydys. Greitai jis rieda, bet stovykloj dar greičiau. Nėnepasijuto stovyklautojai, kaip greitai tos dvi savaitės prabėgo, kaip paskutiniu šokių melodijos nuskriejo aptemusioms pievoms, kaip išblėso paskutinio laužo žarijos ir atsisveikinimo dainą svirpė svirpliai...

Rugsėjo 1-ą, sekmadienį — stovyklos uždarymas. Kalba stovyklos komendantas. Marianapolio viršininkas Tėv. J. Dambrauskas įteikia diplomus atsižymėjusiems stovyklautojams, ragindamas nenuatautėti ir išlikti tikrais lietuviais patrijotais.

Sustoja stovykla paskutiniam vėliavos nuleidimui, suskamba "Marija, Marija" giesmės garsai ir plaukia jie, banguoja, šilais ir pievoms. Suvilgo ašara neviena skruostą. Juk metai ilgi dar nuo šiolei praeis, kol vėl susitiks visi.

Ištuštėjo puikūs dvaras, išdundėjo svečiai. Liko tuščios paskaitų salės, pievos, kalvelės, šilai. Vien tiktai paukščiai paunksnėję čirškėjo...

AUDRONĖ STAKYTĖ

— Kaip patiko stovykla? — grįžę studentai klausinėja vienas kitą.

— Buvo labai puiku! — visur girdėti.

Ir kodėl ji taip patiko? Pažiūrėkim...

Paskaitos buvo įdomios

Šioje stovykloje, kuri vyko naujoje ALRK Fed. stovyklavietėje prie Manchester, Mich., rugp. 28 — rugs. 8, dalyvavo rekordinis stovyklautojų skaičius. Bent septynias dienas stovyklavo virš 100 stovyklautojų, o ilgam Darbo Dienos savaitgaliui prisirinko virš 200 ateitininkų.

Net ir labai paskaitų nemėgstantieji pripažino, kad A. Liulevičiaus paskaita "Prasmės bejėškant" buvo suprantama ir įdomi (paskaitą spausdiname šiame numeryje. Red.). R. Kriaučiūnas skaitė paskaitą "Eilinis studentas atkas: koks jis yra ir koks turėtų būti", V. Kleiza išsamiai apibūdino Studentų Sąjungos veiklą ir tikslus. Korporacijų dieną stovyklautojai buvo supažindinti su atskiromis korporacijomis: I. Budrys kalbėjo apie Šatriją, P. Žumbakis

— apie Kestutį, R. Kontrimas — apie Grandį.

Gal šios paskaitos patiko, kad jas skaitė patys studentai, tačiau nemažiau įdomiai kalbėjo ir svečiai sendraugiai. Dr. V. Viliamas kalbėjo apie Katalikiškąją Akciją. Dr. V. Vygantas skaitė paskaitą "Kristaus pavyzdys laisvės problemos sprendime", o suvažiavimo metu padarė išsamų pranešimą apie Pax Romanos suvažiavimą. Prof. Kuprionis nuoširdžiai kalbėjo apie skautų ir ateitininkų santykius, o Dr. J. Girnius, skaitęs paskaitą apie Kristaus pavyzdį kultūriniame gyvenime, buvo tikrai nustebintas gausiomis diskusijomis, rodančiomis šia tema didelį susidomėjimą.

Nauji metodai

Gal dar daugiau stovyklautojus sudomino diskusiniai būreliai. Čia iškilo įdomių minčių, kartais ir žinomi dalykai buvo pakartoti ir savo tarpe plačiau išdiskutuoti, o iš diskusijų išplaukusios išvados, kad ir tokiu ateitininkiškos spaudos klausimu, tikrai turės nemažai praktinės reikšmės.

Viena diena buvo paskirta aka-

AR ATMENI...?

...kai trečią stovyklos dieną buvo suruoštas susipažinimo vakaras, kuriame dalyvavo tie, kurie norėjo ir nenorėjo susipažinti. Ar atmeni, kaip mes susipažinome?

...kaip pagal lietuvišką paprotį stovykloj pradėjo kurtis įvairūs padaliniai. Pirmą dieną įsisteigė "Sveiks" sporto klubas, antrą — "Nuliūdusių širdžių" sąjunga, trečią — "Indų plovimo ir šluostymo draugija". Pagaliau pradėjo steigtis korporacijos: Korp! UŽ ir Korp! PRIEŠ.

...kaip populiariausias vienetas buvo "Mėlynakės". Ir kiek daug savęs jos įnešdavo į kiekvienus šokus...

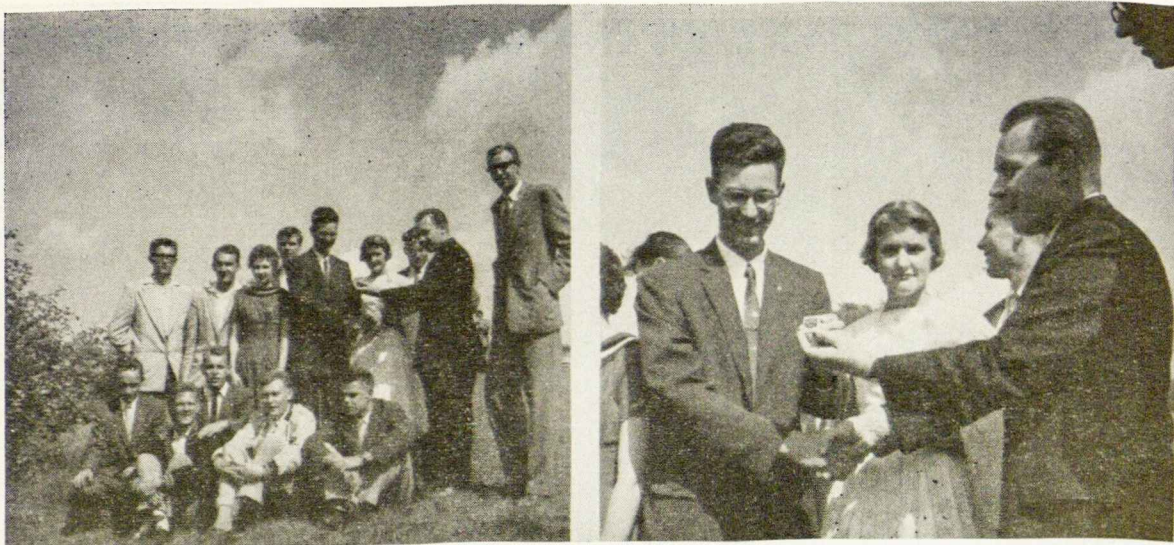
...kaip mergaitės eidavo maudytis į Spyglį, o vanduo būdavo toks šiltas, žuvis ir berniukai draugiški. Komendantas buvo išleidęs įsakymą toliau nuo kranto plaukti tik dviese. Ar atmeni kaip buvome paklydę...?

...kaip stovyklos valdžia buvo labai užsiėmusi, o komendantas net kelis švilpukus sušvilpė. Ir ką geriau atmeni: patį komendantą, ar jo švilpuką?

...kad šalia ežero buvo takelis...

...kaip berniukų vadovas rytais darydavo mankštą, ir koks jis laimingas būdavo?

D. G.

Kairėje: senoji ir naujoji SAS Centro Valdyba. Dešinėje senasis CV pirm. A. Gečiauskas, nusikratęs galvos skaudėjimo, aspirino dėžutę perduoda naujam pirmininkui A. Liulevičiui. Iš aukštybių viską stebi budri komentanto R. Kontrimo akis.
Nuotr. A. Dziko

deminio jaunimo organizacijų susitarinimui. Atvyko skautų akademikų atstovai (D. Tallat-Kelpšaitė ir V. Germanas) ir santariečių (Z. Rekašius ir S. Šimoliūnas). Ateitininkus atstovavo šios dienos iniciatoriai Dr. V. Vygantas ir A. Barzdukas. Susėdę prie bendro stalo, atstovai pirmiausiai papasakojo apie savo organizacijas, o paskui pasisakė, kaip jų akimis atrodančios kitos dvi, ir padarė pasiūlymus glaudesniam bendradarbiavimui įgyvendinti. Pastabos ir kritika visų buvo nuoširdžiai priimta.

Meniniai pasirodymai

Kartais skundžiamės, kad stovyklos meninės programos nėra tinkamai suplanuotos. Tačiau šioje stovykloje ir be didesnių pasiruošimų išėjo puikios meninės programos. Maironio minėjime pasirodė kol. Giedraitis, D. Giedraitytė, D. Papievytė, A. Žemaitaitis. Tėvynės vakare buvo ypatingai pakili nuotaika, kada dainų ir poezijos pynė klausytojus nukėlė į Lietuvos laukus. Detroitiškių padedamas, Pranas Zaranka vieną vakarą pastatė operetę — dainų pynę, kurioje netrūko juokų ir nelaimingos meilės. New Yorko draugovė vykusiai suvaidino draugovės susirinkimo ir valdybos posėdžio parodijas. O kas beveik vakarą pasirodęs laikraštis "Atominė ragatė", kurio redaktorais buvo N. Bogutaitė, V. Kleiza, S. Leimonas, K. Skrupskelis ir P. Žumbakis, kreivai atpasakodavo dienos įvykius ir prajuokindavo klausytojus. Netrūko laiko ir šokiams, kurių metu dažnai dainuodavo "Mėlynakių oktetas": A. Gaigalaitė, Z. Čikotaitė, J. Kateilytė, D. Mikaitė, V. Pajaujytė, D.

Papievytė, A. Orintaitė ir I. Valaitytė.

Paskutinį šeštadienį Detroito buvo suruoštas didelis koncertas visuomenei. Jame dalyvavo solistai ir artistai: A. Gaigalaitė, N. Ambrazaitė, A. Karaša, M. Motekaitis, R. Kontrimas ir A. Žemaitaitis.

Stovykloje dažnai vyko ir sportiniai pasireiškimai. Tarp savęs įvairiose sporto šakose kovojo Clevelandiečiai ir Chicagos "Sveiks" klubo sportininkai. Prie to dar pri-

dėkime ilgų distancijų plaukimą ir akrobatiką prie plausto, keptus šuniukus prie laužo ir begales dainų, kurios aidėjo salėje ir gražiose pievose — ir matysime, — kaip galėjo stovykla nepatikti.

Kitas klausimas — kiek ji patiko stovyklos vadovybei: vadovui A. Gečiauskui, komendantams R. Kontrimui, D. Karaliūtei ir D. Staniškiui. Bet turbūt ir jie patenkinti, nes juk ir dvasios vadas kun. Pečkys neatsilikdavo nuo stovyklautojų nei sporte, nei dainoje. Labai

Ar atmeni, kad populiariausios stovykloje buvo aštuonios mėlynakės?

Nuotr. A. Dziko

SAS stovyklos ir koncerto vaizdai.

Nuotraukos A. Dziko, D. Skučo ir J. Štuopio

daug dirbo ir stovyklautojus socialiai maitino Nek. Pras. seselės.

Suvažiavimas buvo darbingas

Metinis SAS atstovų suvažiavimas, pirmininkaujamas A. Liulevičiaus ir K. Skrupskelio, buvo darbingas ir priėmė daug konkrečių ir svarbių nutarimų: įvedė standartinius egzaminus nariams kandidatams, pasisakė už finansinį kompensavimą dėl sugaišto laiko bent porai CV valdybos narių, nutarė pagyventi ir išplėsti Spaudos ir Informacijos skyriaus veiklą, kooperuoti su Lietuvos Vyčiais laišku rašymo vajuje, jungtis į Bendruomenės veiklą, aktyviau per Užsienio skyrių pasireikšti Pax Romana organizacijoje

Buvo išrinkta nauja SAS Centro Valdyba, kurios būstinė šį kartą bus Chicagoje (Valdybos sąstatą spausdiname atskirai. Red.).

Stovyklos uždarymo metu, paskutinįjį sekmadienį, kalbėjo Ateiti-

ninkų Tarybos pirm. prof. Dr. A. Damušis. Išsiskirstėme vėl kiekvienas į savo draugoves, pilni gražių prisiminimų ir vedami naujojo CV pirm. A. Liulevičiaus mesto šūkio: meistis ir dirbti!

Geros spaudos svarba labai didelė. Rusų filosofas VI. Solovjovas laikraštininkus pavadino šios gadynės pranašais. Jie iš dalies ir vykdo šį pašaukimą. Spaudos darbininkai nepasitenkina tuo, kas dabar yra, bet stengiasi nurodyti, kas bus ateityje — jie savo raštais kovoja ir rengia tautoms geresnę ateitį.

LIETUVIAI SPORTININKAI RUNGTYNIAVO ROCHESTERYJE

Šią vasarą buvo jau septintą kartą prarastos šiaurės Amerikos lietuvių sportinės žaidynės. Šis tradicinis susibūrimas buvo pradėtas naujųjų ateivių: kasmet geriausios lietuvių sportinės paigėgos rungtis dėl individualinių ir komandinių laimėjimų. Pačių varžybų apimtį vis plėtėsi, tad prieš keletą metų buvo padarytas nutarimas žaidynes prarasti per 2 ratus; pirmasis apima krepšinį, tinklinį bei stalo tenisą, gi antrame rate mato mūsų lengvaatletus, lauko tenisininkus, futbolo žaidėjus ir vandens sporto mėgėjus.

Šiais metais pirmasis ratas buvo prarastas Kanados lietuvių sostinėje Toronto balandžio 27-28 d.d., gi Rochesteris rugpjūčio 31 ir rugsėjo 1 d.d. priglaudė kitus sportininkus. Maža lietuvių kolonija nutarė ant savo pečių išnešti šį platų užsimojimą ir, reikia pripažinti, savo užduotį gerai atliko.

Labai teigiamas faktas, kad varžybos nebuvo išmėtytos po visą miestą, kaip tai dažniausiai būdavo ankstyvesnėse žaidynėse. Koncentravimas į vieną vietą visų žaidynėms reikalingų sąlygų yra labai sveikintinas dalykas. Kelių minučių bėgyje žiūrovas, žinoma ir sportininkas, galėjo aplankyti futbolo aikštę, lengvosios atletikos varžybų lauką ir plaukimo baseiną.

Džiugu pastebėti, kad ilgą laiką lietuviškoje sportinėje veikloje nedalyvavę Bostono ir apylinkių lietuviai sportininkai šį kartą uoliai žaidynėse reikėsi, tuo į varžybą šeimą įjungdami jaunų, naujų ir daug žadančių veidų. Norisi tikėtis, kad Dainavos klubas ateityje bus dar uolesnis ir taps nuolatiniu varžybų dalyviu.

Pačios sportinės pasekmės ypatingesnių pakeitimų neparodo. Tiesa, buvo pasiekta visa eilė naujų žaidynių rekordų, tačiau mūsų lygis lieka maždaug toks pats. Vienintelė šviesia pažangos žymė paženklini mūsų vandens sporto mėgėjai, nes beveik visais atžvilgiais jie pasiekė gana gerų rezultatų. Iš pasiektų rekordų paminėtinas varžybų vietovės — Rochester Benjamin Franklin gimnazijos baseino — rekordas (Detroito Boreišis 50 yrdų nugara nuplaukė per 30.3 sek.). Žinoma, iki šiuo metu Lietuvoje

pasiektų rekordų kelias dar tolo, tačiau jau pati pažanga yra džiuginantis reiškinys.

Be sportinės reikšmės šios lietuviškos žaidynės dar atlieka vieną svarbią rolę: toks plačiašakis lietuviško jaunimo susibūrimas yra puikus ginklas kovoje dėl lietuviškumo. Miela matyti tuos šimtus lietuviškų veidų ir džiugu, kad kiekvienais metais vis nauji užpildo pasitraukusių eiles. Įpareigojančiai visus veikia tie sporto idealistai, kurie visą savo dėmesį aukoja jaunųjų lietuviukų auklėjimui per sportą. Jų tarpe rasime ir pranciš-

koną Tėvą Paulių, visa savo širdimi atsidavusį Toronto lietuviukams.

Kaip ir ankstyvesnėse varžybose Rochesteryje dalyvavo nemažas skaičius ateitininkų. Nors pats varžybų laikas sutapo su studentų ateitininkų metine stovykla, tačiau sportas nebuvo apleistas ir buvo atsiekta gražių pasekmių. Tesiribosime vienos paminėjimu — tai kol. Klaunytės 50 metrų plaukimas laisvu stiliumi: šią distanciją nuplaukusi per 41.1 sek., ji laimėjo meistrės vardą ir pasiekė žaidynių rekordą.

AR FUTBOLAS YRA MOTERIŠKAS SPORTAS?

Kaip ir visos kitos gyvenimo sritys, sportas turi visą eilę ginčijamų klausimų. Štai neseniai plačiai per pasaulį nuskambėjo ispaniškas ieties metimo stilis; atsirado visa eilė balsų, reikalaujančių šia formą įteisinti tarptautinėje plotmėje, tačiau bent iki šiol minėtas stilis dar nepripažintas. Sportinės kontroversijos nesiriboja vien stiliumi ar naujai iškilusios varžybų šakos klausimais; kartais iškyla klausimas ar tam tikra sporto šaka yra vyriška, ar ji gali būti ir moteriška. Šiuo metu Europoje toks klausimas intensyviai svarstomas ir diskutuojamas.

Prieš dešimt metų, kai dauguma mūsų dar gyveno Europoje, nebūtume tikėję, kad į futbolo aikštę kada nors išbėgs moterų komandos ir rungsis dėl laimėjimo, kaip tai visame pasaulyje daro tūkstančiai vyrų komandų. Tačiau šandien moterų komandos jau realybė, ir jų varžybos yra pasiekusios tarpvalstybinio lygio. Štai neseniai Vakarų Vokietijos rinktinė pasiekė lygiąsias prieš futbolo tėvynės atstoves anglas (1:1) ir nugalėjo olandes 4:2.

Daugiausiai dėmesio moterų futbolas susilaukė Vokietijoje. Vokietijos pramonės centre, Ruhro krašte, rasime visa eilę pagarsėjusių komandų, iš kurių FC Gruga (Eseno mieste) užima vyraujančią poziciją. Ši vienuolikė yra turėjusi savo išvykas į užsienį, aplankyda-

ma Austriją ir Olandiją, gi savo krašte ji yra susilaukusi ypatingo dėmesio, dažnai į stadioną sutraukdama virš 10,000 žiūrovų. Garsus F.C. Regensburg, vienas iš geresnių Vokietijos sporto klubų, buvo įsteigęs moterų futbolo sekciją ir savo garsiam treneriui J. Uridil pavedęs tos sekcijos nares futbolo treniruoti. Ta sekcija vėliau buvo panaikinta, bet bendroje plotmėje interesus nėra sumažėjęs; visame krašte atsiranda vis daugiau futbolo entuziasčių.

Moterys futbola žaidžia ne vien tik Vokietijoje. Anglijoje dar karo metu, kai beveik visi pajėgūs vyrai buvo kariuomenėje, moterys sumanė testuoti anglų pagrindinį savaitgalio sportinį pasireiškimą — futbolo rungtynes. Po karo į moterų futbolo skirta mažiau dėmesio, tačiau susidomėjimas visiškai neišnyko. Šandien garsiausia moterų žaidėjų koncentracija yra Prestone, ir ten gyvuoja bene sėkmingiausia anglų futbolo komanda.

Būtų nuostabu, jei visas šis moterų, emancipacinis judėjimas nebūtų radęs opozicijos priešingoje lytyje. Vyrai, pajutę šio naujoviško reiškinio augimą, susirūpino ir visokiais būdais pradėjo savo reakcinius žygius. Spaudoje pasipylė visa eilė balsų prieš tokį futbolo "išniekinimą". Griebtasi net formalių priemonių. Anglijos futbolo sąjunga draudžia moterų koman-

(nukelta į 187 psl.)

186

MIRĖ FINLANDIJOS AUTORIUS

Nors kompozitoriaus Jean Sibelius galvos nesvėrė masyvi auksa karūna, išpuošta deimantais ir rubinais, nors jo rankos vietoj karališkojo skeptro glamonėjo piano klavišus, jis buvo dažnai vadinas Suomijos karaliumi. Stambus, tiesiog masyvus sudėjimo, Sibelius, sulaukęs 91 metų pradėjo negaluoti, o 1957 m. rugsėjo 20 d. staiga mirė nuo kraujo išsiliejimo smegenyse.

Sibelius buvo milžinas ne tik savo fiziniu sudėjimu, bet ir kompozicijų didingumu. Jo mirtis nuskriaudė muzikos pasaulį, išplėsdama gal paskutinį senosios klasikinės tradicijos puoselėtoją. Jei šiaurės dvasia tikrai yra šalta, grąnatinė, iškilminga ir didinga, tai kiekvienas, klausęs Sibeliaus kompozicijų, sutiks, kad tas kompozitorius buvo tikrasis šiaurės atstovas. Kieta, šalta šiaurės ranka visai kitaip yra suformavusi Suomijos ir Skandinavijos kraštų gamtovaizdį. Milžiniškos granito uolos, išskrodinėtos putotų kalnų upių, kur-ne-kur pasipuošusios vėtrų užgrūdintomis eglėmis, dvelkia vėsiu didingumu. O Sibelius nuo pat mažens buvo artimai suaugęs su gamta. Visai nenuostabu tad, kad jo instrumentacija, ypač ankstyvesniuose kūriniuose, klausytojui primena audrą gamtoje.

Hameenlinnoj, Suomijoje, karo daktaro Kristijono Sibeliaus šeimoje, 1865 m. gruodžio 8 d. gimė berniukas, pavadintas Johan Julius. Vos tik paaugęs, pradėjo rodyti muzikos gabumus, tačiau į tai niekas nebandė kreipti dėmesio. Jean, norėdamas savo tėvus patenkinti, buvo įstojęs į Helsinkio universitetą studijuoti teisės, bet neužilgo metė ir pradėjo mokytis muzikos pas Martin Wegelius. Studijas gilino dar pas Albrecht Becker ir Robert Fuchs. Sibeliaus kompozicijos yra giliai persunktos suomių liaudies dvasia, o jo stiliuje atsispindi Suomijos muzikos raida. Sibeliaus ankstyvesnieji kūriniai yra išimtinai tautiški. Tik 1900 metais vienas iš jo silpnųjų kūrinių — Valse Triste — paplito ir kituose Europos kraštuose.

Sibelius labiausiai išgarsėjęs simfonijomis, kurių parašė septynias. Jis žinomas, kaip geriausias simfonistas nuo Johanness Brahmsio laikų. Kiek ankstyvesnieji Sibeliaus

JEAN SIBELIUS

veikalai, jo ton-poemos, pasižymi savo romantiniu spalvingumu, tiek jo vėlyvesnės simfonijos pereina į abstrakčią dramą. Pirmoji, Antroji, Penktoji ir Septintoji yra jo populiariausios simfonijos. Yra žinių, kad jis buvo pradėjęs rašyti Aštuntąją, tačiau savikritikos paveiktas, neužilgo ją sudegino. Panašaus likimo yra susilaukę ir daugiau jo kūrinių, kurie dėl vienos ar kitos priežasties neperėjo per kompozitoriaus vis aštrėjantį savikritikos filtrą.

Šalia simfonijų, Sibelius yra parašęs nemažai ton-poemų, trumpesnių piano dalykėlių ir dainų. Jo vienintelė opera "Mergelė bokšte" tebėra rankraštyje. Svarbesnės ton-poemos, sukurtos dar ankstyvesniam — romantiškam periode, daugumoje pagrįstos suomių tau-

tosaka: "En Saga", "Tuonelos gulbė", "Lemminkäinen sugrįžimas", "Pohjolos duktė" ir "Tapiola". Trumputė, tačiau pati populiariausia "Finlandija" yra laimėjusi Suomijai vakarų pasaulio simpatiją suomių-rusų karo metu. Sakoma, kad "Finlandija" buvo geriausias suomių atsisaukimas į vakarų pasaulį. Ir jis neliko be atgarsio.

Kietas kaip granitas, šaltas kaip šiaurės ledynas, Sibelius nebuvo labai populiarius pietinės Europos kraštuose. Jo garbintojai yra skandinavai, germanai ir anglo-saksai. Sibeliaus originalus modernumas nebuvo pakankamai suprastas ir įvertintas jam gyvam esant. Tik ateinantys metai, gal ir šimtmečiai, pažvelgę perspektyvos akimis, pilnutiniai įvertins to šiaurės milžino veikalus.

G. B.

SPORTAS

(perkelta iš 185 psl.)

doms naudotis tomis aikštėmis, kuriose vyksta anglų pirmenybinės rungtynės. Ypatingos išimtytys suteikiamos labdarybės atvejais. Vokietijoje jaučiamas panašus nustatymas, nors jis dar ir nėra oficialus. Kai kartą Koelno stadione norėta prarasti moterų rungtynes ir buvo kreiptasi į krašto futbolo sąjungos pirmininką, atšiklausiant jo nuomonės, jis davė suprasti, kad

tokiu atveju tame stadione nebegalėtų būti rengiamos tarpvalstybinės vyrų futbolo rungtynės.

Ar vokiečiams faktiškai pavyktų sulaukti moterų futbolo, jei jie jį ir uždraustų, yra didelis klausimas, tačiau keista, kad moterys pasirinko tokią vyrų pamėgdžiojimo sritį. Šiandieninis sportas juk suteikia tiek daug įvairių galimybių sportuoti, kad ši naujovė tikrai nereikalinga.

ATSKLEISTA KNYGA

DIENOS TARP DANGORAIŽIŲ

Vienas iš didesnių šių metų Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos darbų yra išleidimas „Dienos tarp Dangoraižių“, studentijos jubilėjinio leidinio. Tai labai patrauklus, žurnalo formos leidinys, duodąs visuomenei tikrai pilną vaizdą apie šių dienų lietuviškosios studentijos veidą.

Leidiny suskirstytas į tris dalis. Pirmojoje randame daug vertingos istorinės medžiagos. Vytautos Kamantas savo straipsnyje „Lietuvio studento kelias“ atveda skaitytąją per Lietuvos universitetus nuo pat 1579 metų, atpasakoja studentijos ideologinį ir scholastinį vystymąsi ir sustoja ties dabartine lietuvių jaunimo padėtimi.

Dr. Antanas Sužiedėlis, Gražina Čaplikaitė-Mačiukienė ir Leonas Sačaliūnas pristato jauno žmogaus mintis tautybės ir Lietuvos laisvinimo klausimais. Gilus ir išsamus Dr. Vyt. Vynganto straipsnis „Individas vertybių sankryžoje“ diskutuoja įvairius konfliktus, iššauktus dabartinių gyvenimo sąlygų ir žvelgia į problemą iš filosofinio-psichologinio taško.

Antrasis trečdalis žurnalo skirtas parodyti kokių vaidmenį lietuviškoji studentija vaidina lietuviškoje visuomenėje — jos duotieji literatai, menininkai, publicistai, politikai, sportininkai. Rašo Paulius Jurkus,

Kostas Ostrauskas, Algirdas Landsbergis, Vida Tautvydaitė-Zubkienė, Antanas Dundzila, Tomas Remeikis ir Jonas Šoliūnas.

Ideologinis jaunimo susigrupavimas atsispindi trečiojoje knygelės dalyje, šešiuose straipsniuose apie kiekvieną sąjungai priklausančią organizaciją. Įdomių statistinių žinių randama straipsnyje „Studentija skaičiuose“. Ši informacija yra labai aktuali dabar, tačiau ir po daugelio metų taps tikrai vertinga archyvine medžiaga.

Bendras šio sukaktovinio leidinio vaizdas yra tikrai geras. Skoningos ir patrauklios dail. J. Šapkaus iliustracijos ir viršelio aplankas bei gerai parinktos nuotraukos iš studentijos gyvenimo tiek Vokietijoje, tiek Amerikoje leidinį puošia ir maloniai pristato skaitytojui. Redakcinio kolektyvo nariai I. Čepėnaitė, T. Remeikis, J. Šapkus ir J. Šoliūnas užsitarnauja pagyrimo ir padėkos. Nors įžangoje jie kukliai prieštariauja žodžiui „metraštis“, tačiau **Dienos tarp dangoraižių** labai tiksliai ir išsamiai apibūdina dabartinę lietuviškosios studentijos būklę.

Dienos tarp dangoraižių. Studentijos jubilėjinis leidinys. Išleido Lietuvių Studentų Sąjunga, Chicago, 1957 m. Tiražas 1000 egz.

D. K.

“MARIANAPOLIO PAUNKSMĖJ”

MAS Rytų Apygardos vasaros stovykloje išėjo vienkartinis leidinėlis „Marianapolio paunksmėje“. Jo dvidešimt viename rotatoriumi spaustam puslapyje telpa daug įvairių stovyklinės kronikos, rašinių ir komendanto A. Žemaitačio iliustracijų.

Atsivertus pirmą puslapį, randama oficialūs sveikinimai. Toliau seka rimtesnė stovyklos programos aprašymai, B. Bogutaitės ir I. Lendraitės sudarytas stovyklautojo dienoraštis. Rimtoji dalis baigiasi stovyklos vadovybės ir stovyklautojų sąrašais bei adresais, įvairių konkursų ir sporto varžybų laimėtojais ir stovyklautojų daina.

Antroji dalis — tai mitinio stovyklautojo Antano Kapčiuko redaguojama linksmoji dalis. Ten telpa

stovyklautojų litanija ir dvi dainos: „Vadovybės sapnas“ ir „Rasotos širdys ir šlapios panosės“.

Prie leidinėlio išleidimo daug prisidėjo kun. V. Paulauskas, A. Žemaitaitis ir B. Duobaitė. Redakciją sudarė G. Naujokaitis, B. Bogutaitė, Ir. Lendraitė ir M. Siniūtė.

-njn-

● Viktorija Skrupskelytė, baigusi prancūzų kalbos studijas magistro laipsniu Fordhamo universitete, šių metų rugsėjo 25-tą dieną „Queen Elizabeth“ laivu išvyko į Europą, kur Prancūzijoje, Dijon universitete, gilsins toliau prancūzų kalboje ir literatūroje. Studijoms Prancūzijoje Viktorija Skrupskelytė gavo Fullbright stipendiją, vieną iš pačių garsiausių stipendijų Amerikoje.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

LIETUVIŲ BELETRISTIKOS ANTOLOGIJA, I dalis. Redagavo Bernardas Brazdžionis. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje. Viršelio aplankas dail. Romo Viesulo. Kieti viršeliai, 602 psl., Kaina \$7.00.

Irena Joerg. **TAIKA ATEINA Į SLĖNĮ**. Romanas. Nidos Knygų Klubas Leidinys Nr. 19. 138 psl. Kaina nepažymėta.

Vyskupas Vincentas Brizgys. **TRISDEŠIMT MEILĖS ŽODŽIŲ**. Gyvenimo temomis Kristaus dvasioje. Lietuviškos Knygos Klubas leidinys. 167 psl. Kaina \$1.50.

KARYS. 1957 m. rugpiučio - rugsėjo mėn. Leidžia Kario leidykla Brooklyne.

MARGUTIS. 1957 m. rugsėjo mėn. Chicago, Ill.

LITUANUS. 1957 m. rugsėjo mėn. žurnalas anglų kalba. Leidžia Lietuvių Studentų Sąjunga, Brooklyn, N. Y.

Stasys Raštikis. **KOVOSE DĖI. LIETUVOS**. Kario atsiminimai. II dalis. Išleido Lietuvių Dienos, Los Angeles, 1957. 688 psl. Kaina: įrišta \$7.00, neįrišta \$6.50

KAIMIETIŠKOJI PSALMĖ. Fel'x Timmermans. Romanas, versta Vinco Kazoko. Nidos Knygų Klubas leidinys, 1957.

Kanados Ateitininkų Stovyklos Vadovas. Randama straipsnių moksleiviams ateitininkams, parašytų pačių jaunuolių, partizaniškų dainų, ir stovyklos darbo programa. 1957 metai. Leidinys spausdintas šapirografu.

● Šv. Kazimiero Seserų Kongregacija šiais metais švenčia 50 metų įsikūrimo sukaktį. Pačios minties organizuoti Seserų vienuoliją pirmasis ėmėsi kun. Antanas Milukas ir ją skleidė kitų kun. lietu-tarpe. Konkretaus darbo ši mintis susilaukė iš kun. dr. Antano Staniukyno, kuris būsimajai Seserų Kongregacijos pirmosios postulantės 1907 m. rugpiučio 29 d. padarė pirmuosius įžadus. Jų vardai — Kazimiera Kaupaitė, Judita Dvaranauskaitė ir Antanina Unguraitytė. Kazimierietės veda mokyklas, darbuojasi socialinės veiklos centruose — senelių namuose, veda ligonines, ir apamai rūpinasi krikščioniškojo auklėjimo gyvenimu. Šiuo metu Kongregacija turi 500 seserų.

ATEITININKŲ FEDERACIJOS TARYBA DĖKOJA

Ateitininkų Federacijos Taryba savo posėdyje, įvykusiame 1957 m. birželio 8 d., išklaušė pranešimų apie Jaunimo stovyklos rengimo darbus ir lėšų jiems telkimą. Fed. Taryba reiškia nuoširdžią savo padėką stovyklos statybos komiteto pirmininkui ir darbų vykdytojui inž. Jurgiui Mikailai ir to komiteto nariams: inž. dr. L. Bajorūnui, inž. J. Dumčiui ir J. Valukoniui. Jų pasiaukojimas ir rūpestingumas, vykdamas šį didelį uždavinį, yra labai didžiai vertintinas.

Didelę padėką tenka pareikšti ir p. Broniui Polikačiui, Detroite, Jaunimo stovyklos globos komiteto pirmininkui, už pastangas organizuoti lėšas ir paskolas stovyklos statymo darbams. Taryba taip pat nuoširdžiai dėkoja atskiru vietovių komitetų nariams ir stovyklos darbų rėmėjams: Detroite — Dr. V. Majauskui, L. Heiningui, J. Paurazienei, Vl. Bubliui, Pr. Polteraičiui, kun. Br. Dagiliui, p. Ambrazienei, p. Kundrotienei, R. Boriui; Chicagoje — Dr. P. Kisieliui, inž. V. Nauadžiui, F. Manelienei, kun. P. Patlabai, p. Tumosienei, Dr. K. Šidlauskui; Clevelande — S. Laniauskui, V. Palūnui, J. Pikturai, S. Stasienei, J. Gailiuišui; New Yorke — kun. V. Dabušiui, K. Krušinskui, A. Kazickienei, kun. J. Pakalniškiui, inž. A. Mažeikai; Philadelphijoje — V. Gruzdžiui.

At-kų Fed. Tarybos posėdžio
prezidiumas

ATEITIES GARBĖS PRENUMERATORIAI

Juozas Dėdinas, Prancūzija
Kun. A. Tamolunas, Miami, Fla.
Dr. V. Tumasonis, Chicago, Ill.
Kun. J. Švagždys, Brockton, Mass.
Bronius Polikaitis, Detroit, Mich.
Kun. J. Tadarauškas, Hamilton,
Ont., Canada.
Tėvai Saleziečiai, Crown Point, Ind.
Prel. Ign. Valančiūnas, Philadel-
phia, Pa.
Prel. L. Mendelis, Baltimore, Md.
Kun. J. Šupšinskas, Albany, N. Y.
Kan. F. Bartkus, Cleburne, Texas.
Kun. J. Paransevičius, New York,
N. Y.
Kun. J. A. Kučingis, Los Angeles,
Calif.
Kun. J. Ruokis, Little Falls, N. Y.

Visiems savo auka Ateitį parė-
musiems nuoširdžiai dėkojame.

Administracija

STUDENTŲ ATEITININKŲ SAJUNGOS SUVAŽIAVIMO ĮVYKUSIO 1957 M. RUGSĖJO 6-8 D.D. ALRKF STOVYKLAVIETĖJE, MANCHESTER, MICHIGAN, REZOLIUCIJOS

1. Suvažiavimas pakartoja 1956 m. SAS suvažiavimo rezoliuciją, išreiškusių studentų ateitininkų nusistatymą lietuvių politinių grupių atžvilgiu. Suvažiavimas kartu išreiškia griežtą savo nepasitenkinimą krikščioniškojo bloko politinių grupių tarpusavio santykiais ir kviečia jas artimiausioje ateityje ieškoti bendradarbiavimo galimybių. Studentai ateitininkai, stebėdami lietuviško gyvenimo padėtį ir raidą, laiko politiniame susigrupavime pastebimą perdėtą savų interesų akcentavimą žalingu Lietuvos laisvės kovoje. Dėl tokio neigiamo veiklos pobūdžio SAS nariai pakartotinai raginami nesijungti cktvion politinių grupių veiklon. Suvažiavimas griežtai pasisako prieš bet kokio politinio elemento skverbimąsi į ateitininkijos tarpą.

2. Studentų Ateitininkų Sąjungos suvažiavimas mato reikalą atkreipti savo narių dėmesį į Amerikos Lietuvių Bendruomenės veiklą ir pastangas. Suvažiavimas ragina visus ateitininkus visų pirma būti gyvais ir kūrybingais ALB nariais, savo turimu organizaciniu patyrimu ir sugebėjimu tapti patraukiančiais jos vadovais ir prisidėti prie bendruomenės idėjos puoselėjimo ir plėtimo. Konkrečiai — studentai ateitininkai įsijungia į Lietuvių Bendruomenės organizacinę sistemą draugovėmis — seniūnijomis.

3. Išklaušęs SAS atstovo Dr. P. V. Vyganto pranešimo iš Pax Romanos kongreso San Salvadore, suvažiavimas džiaugiasi Pax Romanos pasaulinio judėjimo plačiu išsivystymu, galinga apimtimi ir reiškia šiam judėjimui savo visapusišką pritarimą bei jungia į jį savo jėgas.

Matydami Pax Romanos judėjime forumą Lietuvos reikalams iškelti, studentai ateitininkai dės intensyvias pastangas Pax Romanoje kūrybingai reikštis ir tuo pačiu kelti ateitininkijos sukurtas ir išgvildentas apraiškas ir patirtį.

4. Suvažiavimas kreipiasi į visus SAS narius, įpareigodamas juos aktyviau reikštis lietuviškoje perijodinėje spaudoje. Suvažiavimas taip pat iškelia reikalingumą dažniau ir plačiau pasisakyti ateitininkijoje spaudoje aktualiais veiklos bei ideologijos klausimais.

5. Suvažiavimas džiaugiasi ALRKF laimėjimais jaunimo stovyklavietės įsteigime ir dėkingai įvertina paskirų asmenų įdėtą darbą. Suvažiavimas ragina pajėgiančius ir ypatingai jau mokslą baigusius SAS narius prisidėti prie tolimesnio šios stovyklavietės kūrimo pinigine parama.

(pas.) SAS suvažiavimo nutarimų ir rezoliucijų komisija

NAUJOSIOS SAS CV ADRESAI

Arūnas Liulevičius — pirmininkas, 6540 So. Campbell Ave., Chicago 29, Ill.

Romualdas Kriaučiūnas — vice-pirmininkas, 7335 So. Troy Ave., Chicago 29, Ill.

Angelė Katelytė — sekretorė, 2450 W. Marquette Rd., Chicago 29, Ill.

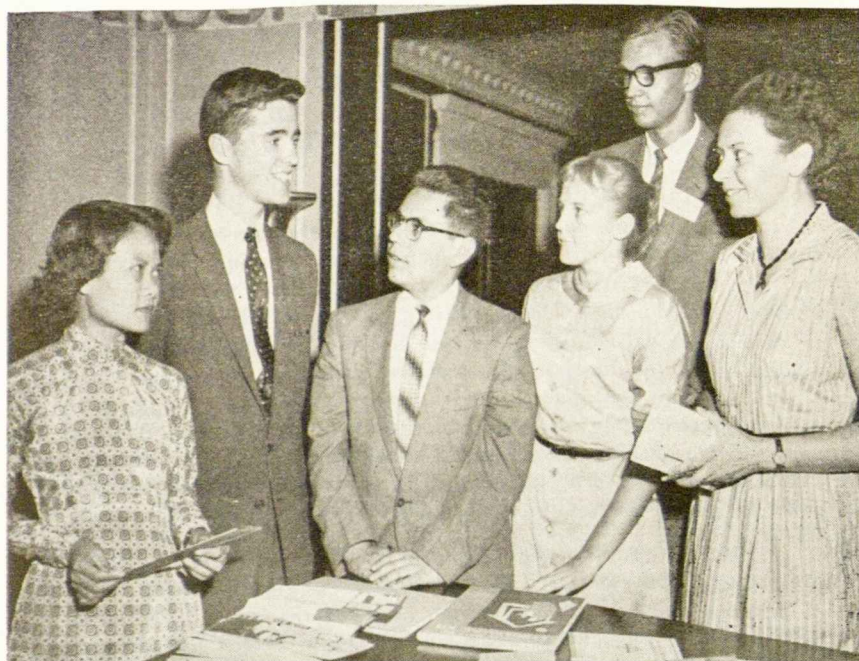
Povilas Žumbakis — sekretorius, 6136 So. Whipple Ave., Chicago 29, Ill.

Feliksas Palubinskas — išdininkas, 6838 So. Campbell Ave., Chicago 29, Ill.

Jurgis Štuopis — narys organizaciniams reikalams, 3237 So. Litanica Ave., Chicago 8, Ill.

Ignas Budrys — Užsienio Skyriaus vedėjas, 6749 So. Oakley Ave., Chicago 36, Ill.

Džiugas Staniškis — Spaudos ir Inf. Skyriaus ved., 12620 Cornado Ave., Cleveland 8, Ohio.

SAS BARUOSE

● SAS suvažiavimas pašisakė už finansinį atlyginimą labiausiai administraciniams darbais apkrautiems SAS valdybos nariams, kad jie neturėtų dirbti kitokio darbo (už atlyginimą) ir daugumą laiko, atliekančio nuo mokslo galėtų paaugoti Sąjungos darbu. Lėšų suradimu ir atlyginimo sutvarkymu rūpinasi komisija, kuriai vadovauja buvęs SAS išdininkas Algis Lukas.

● Arvydas Barzdukas su talkininkais paruoš standartinius egzaminus norintiems duoti ateitininko studento pasižadėjimą.

● SAS Spaudos ir Informacijos skyrius pradeda leisti informacijų biuletinį, skirtą lietuviškiems laikraščiams. Tam reikalui organizuojamas korespondentų tinklas. Ši biuletinį redaguos Arvydas Barzdukas ir Džiugas Staniškis. Biuletenis pasirodys reguliariai kas dvi savaites, išimtiniais atvejais kas savaitę. Visi SAS nariai prašomi kooperuoti su vietos korespondentais ir jiems padėti šiame informacijos darbe.

● SAS valdyba, painformuota dr. Vyt. Vyganto, kad Pax Romanos darbuose yra plati dirva ateitininkams pa-

sireikšti ir įgyti įtakingų draugų Lietuvai, nutarė išvystyti savo veiklą ta linkme ir palaikyti glaudžius santykius su Pax Romana. Šio darbo imasi Užsienio Skyriaus vedėjas Ignas Budrys.

● Bus stengiamasi suruošti SAS padalinių valdybų suvažiavimą New Yorke per Padėkos Dieną, prieš LSS suvažiavimą. Taip pat bus surengtos dvi studijų stovyklos Kalėdų atostogų metu.

● Šių metų SAS šūkis yra "Tiesa, kelias ir gyvenimas", o šių metų SAS siekis (tikslas) yra "Per pažinimą ir supratimą į gilesnį religinį sąmoningumą ir gyvesnę veiklą".

● SAS CV vicepirmininkas Romualdas Kriaučiūnas paskirtas palaikyti ryšius su MAS. Jis taip pat rūpinasi surasti vietą rytinei studijų stovyklai.

● Draugovių valdybos prašomos siųsti naujus narių sąrašus ir valdybos sąstatus SAS sekretorei A. Katelytei, 2450 W. Marquette Rd., Chicago 29, Ill., o jų nuorašus Spaudos ir Informacijos Skyriaus vedėjui J. D. Staniškiui, 12620 Cornado Ave., Cleveland 8, Ohio.

Amerikos katalikų studentų suvažiavimo metu New Yorke. Iš kairės. T. Tran Thi Lai (Vietnam), D. O'Scannlain, buvęs Amerikos kat. studentų Federacijos pirmininkas, H. Silva (Chile), A. Gaigalaitė ir R. Kontrimas, SAS atstovai, S. Wlodek (Lenkija).

URBANA, ILL.

Urbanos studentų atkų draugovė pradėjo šių mokslo metų veiklą susirinkimu, kuris įvyko spalio 2 d. Išrinkta valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai: Saulius Jameikis — pirmininkas, Regina Kudžmienė — sekretorė, Audronė Stakytė — išdininkė.

Pereitų metų pirmininkas Skirmantas Radvila padarė trumpą praėjusių metų veiklos apžvalgą, iškeldamas geresnes puses, pakritikuodamas blogesnes. Sudarytas veiklos planas šioms mokslo metams.

Draugovė praturtėjo narių įvairumu: šalia nuolatinių urbaniškių gretų prisidėjo keletas čikagiškių ir kolegų net iš tolimojo New Yorco.

A.M.M.

MARIJOS KUOPA CHICAGOJE

Chicagos moksleivių ateitininkų Marijos kuopa jau turėjo šių mokslo metų pirmąjį susirinkimą. Svarbiausiu punktu buvo p. Stasio Daunio paskaita: "Garbė būti ateitininku". Diskusijose bandyta rasti būdai pagyvinti veikimui.

Vasaros atostogos įnešė kuopon ir pasikeitimų. Buvusi kuopos sekretorė Sigutė Kavaliūnaitė išvyko mokytis į Putnamą. Kuopa apgaillestauja sąžiningos sekretorės išvykimą ir linki jai daug pasisekimo moksle.

Kuopos susirinkimai dabar vyksta p. Mališauskų bute.

Viktorija Binkytė vasaros moksleivių ateitininkų stovykloje prie Manchesterio laimėjo premiją už dailų piešimą.

J. Ž.

NAUJA CHICAGOS SA DRAUGOVĖS VALDYBA

Sekmadienį, rugsėjo 22, studentai ateitininkai susirinko vienam savo svarbiausių susirinkimų — valdybos rinkimams. Paskutinį kartą naudodamasis savąja valdžia, draugovės pirm. J. Štuopis pakvietė susirinkimui pirmininkauti R. Jonauskaitę ir A. Viliušį sekretoriauti.

Senosios valdybos bei revizijos komisijos nariai padarė metinius pranešimus. Dvasios vadas Tėvas J. Borevičius, S. J., pasidžiaugė draugovės veikla, o ypač atskirų narių prasiveržimais, linkėdamas ir kitiems juos pasekti.

Po ilgo balsavimo ir balsų skaičiavimo (nes mūsų draugovė nepaprastai didelė), gavome šiuos rezultatus: V. Litvinas, S. Liulevičiūtė, I. Valaitytė, V. Kriaučiūnaitė, ir M. Motiekaitis buvo išrinkti šių metų valdybon. Pareigomis pasiskirstė sekančiai: V. Litvinas — pirmininkas, (4610 So. Wood St., Chicago 9, Ill.); V. Kriaučiūnaitė — vice pirmininkė, (7335 So. Troy St., Chicago 29, Ill.); S. Liulevičiūtė — sekretorė, (6540 So. Campbell Ave., Chicago 29, Ill.); I. Valaitytė — išdininkė, (6800 So. Campbell Ave., Chicago 29, Ill.); M. Motiekaitis — socialinių reikalų vedėjas, (714 West 30 St., Chicago 16, Ill.).

Į revizijos komisiją išrinkome D. Noreikaitę, J. Štuopį, ir P. Kilių.

Po susirinkimo išvykome į gamtą, kurioje jau matėsi artėjančio rudens ženklai. J. Katelytė

METINĖ ŠVENTĖ

Rugsėjo 15 dieną įvykusios Chicagos studentų ateitininkų draugovės metinės šventės metu S.A.S. praturtėjo trylika narių, kurie, nors iki šiol ir buvę kandidatais, jau spėjo aktyviai pasireikšti ne

tik draugovės ir korporacijų rėmuose, bet ir už jų ribų. Štai jie: Elena Brazytė, Ignas Budrys, Giedrė Griškėnaitė, Janina Katelytė, Povilas Kilius, Nijolė Krikštolaitytė, Saulė Liulevičiūtė, Marytė Meškauskaitė, Birutė Mituzaitė, Dalia Noreikaitė, Irena Valaitytė, Lita Žilevičiūtė ir Povilas Žumbakis.

Iškilmingo posėdžio metu, kuriam pirmininkavo kol. Lukoševičius, naujieji nariai, vyresnieji kolegos bei svečiai išlausė eilę sveikinimų bei linkėjimų, kurie daugiau ar mažiau atspindėjo vysk. V. Brizgio sveikinimo raštą: "Pagėidauju jus matyti tokius, kokiais buvo studentai ateitininkai, grįžę iš Rusijos po pirmojo karo..." Draugovės pirmininkas Jurgis Štuopis su pagrįstu optimizmu išreiškė pagėidavimą naujus narius matyti geriausių draugovės narių tarpe.

Vakare Lietuvos Vyčių salėje įvyko draugovės šventės antroji dalis — šokiai.

R. Kr.

NEW YORKAS

Iškyla į Lokių kalną

Rugsėjo 22-ra išaušo miglota, bet tai nenubaidė Lokių kalnan (Bear Mt.) pasiryžusių plaukti New Yorko moksleivių ateitininkų. Susirinko gražus jaunimo būrys ir linksmoju nuotaikoj sulipo garlaivin kelienei upe. Garlaivis skubėdamas skrodė bangas, ir pro storą miglos sluogsnį prasiskverbė saulės spinduliai kėlė nuotaiką ir linksmybę. Atplaukę, linksminomės, laipiojom po kalnus ir nė nepasijutom, kaip popietė prabėgo, ir garlaivio švilpukas kvietė kelionei namo. Grįžom namo pavargę, bet pilni malonių įspūdžių.

Nauja valdyba

Rugsėjo 28-tą dieną Marijos Pečkauskaitės moksleivių at-kų kuopa išsirinko naują valdybą.

Susirinkime buvo kuopos pirminko ir išdininko pranešimai.

Iš dešimties kandidatų į valdybą išrinkti: E. Remėza — pirm., V. Lušytė — v. pirm., D. Minkūnaitė — sekr., J. Strimaitytė — išd., ir G. Klinavičiūtė — soc. reik. vedėja ir kuopos korespondentė.

Revizijos komisiją sudaro K. Juškaitė, G. Trimakas ir A. Vainius.

g. n.

PUTNAM, CONN.

● Putnamo studentų ateitininkų draugovė š.m. rugsėjo 28 d. turėjo pirmąjį šiais mokslo metais susirinkimą. Išrinkta nauja valdyba: pirm. — Violeta Mitkutė, sekr. — Danutė Pareigytė, išd. ir soc. reik. ved. — Aldona Kalvaitytė, korespondentė — Teresė Ivaškaitė. Naujoji pirmininkė Putnamo padangėn neseniai atvyko iš Kalifornijos.

● Dalia Keblinskaitė, pavasarį baigusi gimnaziją Putname, įstojo į Putnamo Nekalto Prasidėjimo vienuolyną. Nuoširdūs sveikinimai ir linkėjimai mielai idėjos sesei naujame gyvenimo kelyje.

DETROITAS

Š. m. rugsėjo 22 d. šv. Antano mokyklos patalpose įvyko Detroito moks. at-kų Karaliaus Mindaugo kuopos pirmas šių mokslo metų susirinkimas. Buvo išrinkta nauja valdyba: Vytenis Damušis — pirm., Algimantas Bublys — vice pirm., Giedrė Bajorūnaitė ir Violeta Čižauskaitė — sekr., ir Saulius Damušis — išd.

Kuopos dvasios vadas yra kun. Kaz. Simanavičius, o kuopos globėjas — P. Zaranka. G. B.

Philadelphijos studentų ateitininkų draugovės nariai, šią vasarą davę priesaiką. Vidury draugovės pirmininkė Loreta Petrauskaitė.

Nuotr. V. Gruzdzio

SKELBIAME BLOGIAUSIO RIMTO EILRAŠČIO KONKURSA

Už blogiausiai parašytą rimtą eilėraštį KŠ redakcija skiria įmanomai geriausią premiją — eilėraštis bus spausdinamas KŠ skyriuje. Konkurse gali dalyvauti visi. Terminas — iki gruodžio 31 d. (Prašome nevėluoti daugiau kaip pusę metų).

KŠ Redakcija

STUDENTŲ ORGANIZACINĖS PROBLEMOS

Šios organizacinės studentų ateitininkų problemos liko neišskeltos per SAS suvažiavimą:

1. Reikia keisti ateitininkų ženkliuką, nes kaip vienas prelegentų sako: Horizontaliniai spinduliai vaizduoja mūsų žemišką veiklą, o vertikaliniai — nurodo mūsų siekimo kryptis. Ir pastebėkite, kad spinduliai žemyn yra daug ilgesni, negu spinduliai aukštyn.

2. Daugelis sumaišo SAS (Studentų At-kų Sąjungą) su SAS (Susipratusių Ateistų Sąjūdžiu). Kad šių nesusipratimų galima būtų išvengti, siūlome SAS inicialus pakeisti į FSASALRKASOS. (Jei kas norėtų sužinoti, ką tai reiškia, prašome rašyti KŠ redakcijai).

RASOTOS ŠIRDYS IR ŠLAPIOS PANOSĖS

Sunku gyventi žmogų stovykloj —
Badu mes mirštam kasdien valgykloj.
Paskaitos slegia, valgyt neduoda,
Duoną tik valgom baltą ir juodą.

Meilė kankina širdį nevieną,
Mergaitės prašo — šokį dar vieną.
Mylim gražuolės, "boy-friendų" bijom,
Tad nusivylę ašaras ryjam.

Jaunučius moko kaip reikia šokti —
Mes nebegalim nei žvilgsnio vogti.
Esam mandagūs, mylim kiekvieną,
O jos tik nori turėt po vieną.

Kitos mus myli, bet nesisako:
Trylikos metų dar nesukako,
Bet mums nesvarbu — mylim kiekvieną,
Jei nepabėgtų kiekvieną dieną.

Sunku galvoti žmogui stovyklos,
Rasotos širdys bijo skaistyklos,
Todėl mes šokam tikrai kalvelį
Ir vietoj tango lakstom ratelį.

PASISKAITYTINI PASISAKYMAI

1. Stovyklos komendantas, pristatydamas prelegentą: "Jis mums jau kartą kalbėjo, atsimenat, bet nieko negalėjau padaryti — ėmė ir vėl pasisiūlė kalbėti, ir kalbėti, ir kalbėti..."

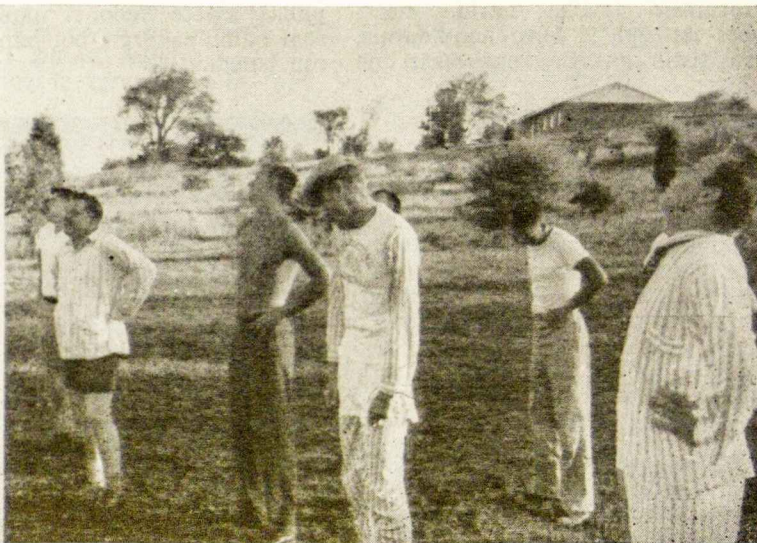
2. Per šokius. Jis: "Kas man yra — aš dar niekad taip blogai nešokau". Ji: "O, tai tu ir anksčiau esi šokęs?"

3. Ką tik "pakrikštytas" fuksas: "Kai aš jaunas buvau..."

PATARIMAI SEKANČIAI STOVYKLAI

1. Nesivežti daugiau negu vieną pamainą baltinių. Vistiek visi išsi-purvins.

2. Žalių fuksų visai nepriimti į stovyklą. Šiais metais, pavyzdžiui, vienam fuksui buvo liepta pagauti penkias vyriškas ir penkias moteriškas muses, o šis teisinosi, kad negalėjęs atskirti, nes musės nebuvė apsiirengusios.

Ar atmeni, koks skanus miegas būdavo paskaitų metu ir kaip rytais gracingai darydavome mankštą.

Nuotr. A. Dziko ir D. Skučo

DVI ĮDOMIOS PARTIJOS

Vladas Mikėnas, Lietuvos meistris, 1936 Miuncheno šachmatų olimpijadoje sudorojo garsų švedą Stahlbergą, aukodamas jam savo valdovę. Rungtynės baigėsi 4-4. Taškus laimėjo V. Mikėnas, I. Vistanekis, M. Luckis ir R. Arlauskas. Partija pateko į olimpiados geriausių partijų rinkinį.

Balti: Stahlberg, juodi — V. Mikėnas.

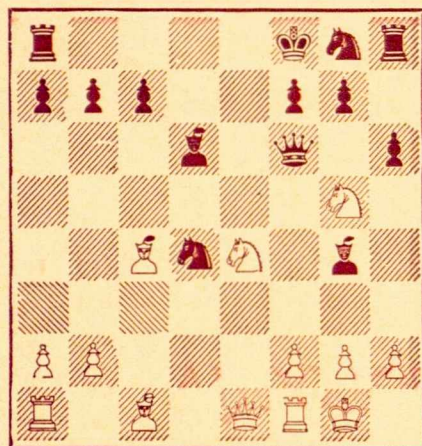
1.d4 Žc6 2.c4 e5 3.e3 e:d4 4.e:d4 d5 5.Žf3 Rgk 6.Re2 d:c4 7.0-0 Rd6 8.R:c4 Vf6! 9.Ve1+ Kf8! 10.Žg5 Ž:d4! 11.Žc3 h6 12.Žce4 h:g5!! Dabar Stahlbergas pamato, jog valdovės negali imti dėl R:h2+, Kh1 Ž:f6 ir baltų karalius atsidurtų

matiniame tinkle. Nusprendžia eiti 13.f4, tačiau netrukus pralošia, neturėdamas figūros.

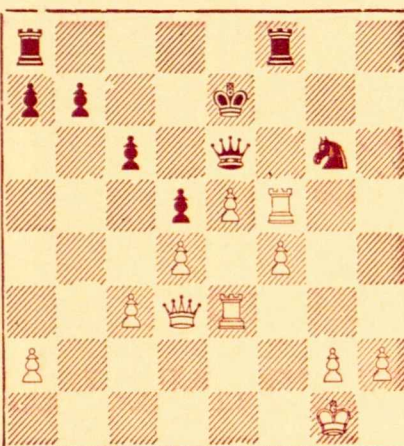
Saulius Vaičaitis, 17 metų, Bostono šachmatų pirmenybėse sužaidė gražią partiją su A. Karosu. Partija itališka. Baltais lošė Vaičaitis.

1.e4 e5 2.Žf3 Žc6 3.Rc4 Rc5 4.0-0 Žf6 5.c3 0-0 6.d4e:d 7.Rg5 h6 8.Rh4 g5 9.Ž:g5! h:g5 10.R:g5 Re7 11.c:d d5 12.e5 Že4 13.R:e7 Ž:e7 14.Rd3 Rf5 15.f4 Kg7 16.Žc3 Ž:c3 17.b:c R:d3 18.V:d3 f5 19.Bf3 c6 20.Bae1 Ve8 21.B-e3 Žg6 22.Bg3 Ve6 23.Bg5 Kf7 24.B:f5+ Ke7 25.Bf6! Ž:f4 26. B:e6+ K:e6 27.Vh7 Bf7 28.Vh6+ Kf5 29.e6 Bf6 30.Be5+! Kg4 31.V:f6 Bg8 32.Vf5+ ir juodi pasidavė.

V. Mikėnas (Lietuva)

Stahlberg (Švedija)
(padėtis po 12.Žce4)

Karosas

Vaičaitis
(padėtis po juodų 24...Ke7)

PAMESTA IR RASTA STUDENTŲ STOVYKLOJE

1. Komendanto pažamos. Labai gerai gali būti paverstos miegamuoju maišu.

2. Maisto atsargos po lova — aštuoni buterbrodai, du pamidorai ir trys kiaušiniai (dabar jau viščiukai). Prašome kuo greičiausiai atsiimti, arba paduoti prašymą palaikyti iki sekančių metų stovyklos.

3. Šviesiai mėlynas sijonas su mergaite viduje. Pageidaujama tikslus adresas, kur šį sijoną pasiūsti.

NENULEISKIME NOSIES!

Jei Tau, mielas KŠ skaitytojau, kas nors nepavyko, ir baisiai norisi verkti, — geriau neverk, o sėsk prie stalo, parašyk viską iš širdies ir pasiųsk "Kreivų Šypsenų" redakcijai. Tuo palinksimsi kitus, o gal ir pats pralinksmėsi, kai kitam numery skaitysi savo kūrinių, kurį redakcija bus pertaisiusi taip, jog nė Tavo mama nenorės tikėti, kad tai Tavo darbas. Rašyk juokingus eilėraščius, nuotykius, monologus, dialogus, trilogus (atsiprašau, būsiu per daug toli išvaręs), kurk anekdotus (tik nekartok senų), vie-

ATEITIES redakcija ir administracija daro viską, kad Ateitis ištikimai Jus lankyti ir būtumėte ja patenkinti. Bet vieni be Jūsų talpos to nepajėgime padaryti. Tad į Jus čia turime keletą labai svarbių prašymų.

Pirmiausia, Ateities administracija pritrūko pinigų spaustuvės išleidimui apmokėti. Didelė dalis pinigų yra dar pas prenumeratorius. Todėl labai prašome visus prenumeratorius, kurie dar mums skolingi, nedelsiant prenumeratos mokėti atsiųsti.

Antra, Ateities prenumeratorių šeima nėra per daug gausi. Mūsų visos viltys yra moksleiviuose ateitininkuose. Liūdna tiesa, kad nevisi moksleiviai ateitininkai skaito Ateitį. Labai prašome MAS Centro Valdovą, o taip pat ir kuopų vadovybes bei globėjus, dėti visas pastangas, kad visi moksleiviai ateitininkai Ateitį prenumeruotų ir skaitytų.

Trečia, Ateitis vien iš prenumeratos mokesčių niekuomet neišsilaikė. Ji reikalinga piniginių paramos iš šalies. Tokios paramos mes esame sulaukę iš ateitininkiškų vienetų praeityje, mes jos tikimės ir šiais metais. Labai prašome visus ateitininkiškus vienetus: ASS skyrius, SAS drauges ir MAS kuopas dar šiais metais padaryti bent vieną parengimą, ir jo pelną paskirti Ateities naudai. Nesvarbu kiek to pelno liks, mums kiekvienas doleris yra labai brangus. Tik visu sutelktos pastangos, kad ir mažom sumom, įgalins Ateitį ir toliau savo skaitytojus lankyti. Be šios Jūsų paramos, mes tikrai negalėsime išsiversti.

Ketvirta, Ateitis nemaža skaitytojų turi užsienyje, kurie nepaieigia prenumeratos užsimokėti. Tai Italijos, Vokietijos ir kitų kraštų moksleiviai. Yra geradarių, kurie užsako jiems Ateitį ir apmoka prenumeratą. Bet tų geradarių šiemet taip pat mažiau, nei kitados. Administracija būtų labai dėkinga kiekvienam, kuris šiam reikalui praukotų 3 dol., apmokėdamas Ateities prenumeratą tam moksleiviui, kuris jos apsimokėti nepajėgia.

ATEITIES Administracija

nu žodžiu — rašyk į "Kreivas Šypsenas". Visą medžiagą šiam skviriui siųsk: **Kreivos Šypsenos, 52 Thomas Pk., So. Boston 27, Mass.**

KŠ Redaktorius

VYTAUTO AUGUSTINO

LIETUVOS VAIZDŲ ALBUMAS

LIETUVA

YRA GERIAUSIA DOVANA ĮVAIRIOMS PROGOMS

Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, nežiūrint, kas kokia kalba bekalbėtų.

Albumas LIETUVA yra gražiausia dovana vardinių ir gimtadienių progomis.

Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitam dovanoti.

Užsakymus siųsti:

ATEITIS,
916 Willoughby Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

Kaina 6 dol.

ATEITININKE,
ar turi savo bibliotekoje

PROF. STASIO ŠALKAUSKIO

ATEITININKŲ IDEOLOGIJA

ALFOS SUŠINSKO

JAUNYSTĖS MARŠĄ

SIUOS LEIDINIUS GALIMA UŽSISAKYTI ATEITIES ADMINISTRACIJOJE, PRIŠIUNČIANT \$3.00 UŽ ATEITININKŲ IDEOLOGIJĄ IR \$2.00 UŽ JAUN. MARŠĄ

Platintojams duodama 25% komiso

ATEITIS, 1957 M. NR. 8

90, 725, 117